

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

SLA Trečias Vajus

DIKTATORIŲ KARISKA
SUTARTIS

Negalėdami greit įveikti Anglijos, naciai su savo draugais, pavadinti "ašim", pereitą savaitę toliau varė savo diplomatinį triukšmą, kurį pradėjo su Ribbentropo atsilankymu į Romą. Nacių ir fašistų laikraščiai apie Ribbentropo pasikalbėjimą su Mussoliniu daug rašė, bet oficialiai nebuvo paskelbta apie ką gi Hitlerio ministeris kalbėjosi su Mussoliniu. Sakyta buvo, kad toj konferencijoj buvo sprendžiamų kontinentų likimai.

Pereitą savaitę paaikšėjo, kad konferencija Romoj buvo tik prirengiamas aktas prie ceremonijų Berline. Pereitą penktadienį naujuose Hitlerio rumuose paauskuotoj ambasadorių salėje viskas buvo prirengta veidmainių komedijos lošimui. Salė buvo nušviesta dviem dideliais kristaliniais kandelabrais. Vienoj pusėj salės buvo susodinti išdidūs Reicho didžiunai kartu su Italijos ir Japonijos ambasadorių atstovais ir 200 laikraštinių. Kitą pusę salės, ties durimis į Hitlerio ofisą, buvo pastatytas ilgas stalas, o ant stalo paguldytas dokumentas, parašytas trijose kalbose. Tai buvo kariška sutartis tarp Vokietijos, Italijos ir Japonijos, sutartis, kuria tos trys valstybės norėjo nugąždinti pasaulį ir kuri išreiškė totalitarinių valstybių ambicijas pasidalinti pasauliu ir padaryti jame "naują tvarką".

Prie daugybės liudininkų sutartį pasirašė: už Vokietiją užsienio ministeris Joachim von Ribbentropas, už Italiją užsienio ministeris Galeazzo Ciano, už Japoniją ambasadorius Saburo Kurusu. Po pasirašymo, į salę įėjo Hitleris ir pasispaudė rankomis su Italijos ir Japonijos pasiuntiniais. Iš mikrofonų žinios apie naują paktą buvo paskelbtos visam pasauliui.

Ta sutartimi trys valstybės suėjo dešimčiai metų į politinę, ekonomiką ir karišką sąjungą, ir nustatė, kad Europoj turi viešpatauti Vokietija ir Italija, o Azijoje turi viešpatauti Japonija. Visos trys valstybės turės veikti kaip viena, jeigu kurią nors jų užpuolė tokia valstybė, kuri iki šiol nedalyvavo Europos kare arba susirėmė tarp Japonijos ir Kinijos. Penktame sutarties straipsnyje yra paminėta Sovietų Rusija, pasakant, kad ši sutartis nepaliečia dabar esančių sutarčių tarp Sovietų Rusijos ir bent kurios iš trijų susitarusių valstybių. Paskelbtos sutarties iš viso yra šeši straipsniai. Bet tikroji sutartis esanti slapta ir ji turinti daug punktų ypač apie Rusiją ir Japoniją.

Sutartis matomai atiduoda Japonijai pasinaudoti Francijos, Holandijos ir Anglijos žemėmis Tolimuose Rytuose. Bandydama tomis žemėmis pasinaudoti, Japonija turėtų susiremti ir su Amerika.

Sutartis daugelio buvo supaprasta, kaip tiesioginis pasikėsinimas prieš Ameriką arba pagąždinimas Amerikai, kad ji nesikištų į karą. Pagal sutarties, jeigu Amerika pradėtų karą prieš Japoniją Pacifiko vandenyne, tai Vokietija su

Italija pradėtų karą prieš Ameriką Atlantiko vandenyne, arba, jeigu Amerika būtų Anglijai pagelbon Europoje, tai Japonija tuojaus pradėtų karą prieš Ameriką Pacifiko vandenyne.

Amerikos ta sutartis nenustebino. Sekretorius Hull pareiškė, kad toks susitarimas jau senai buvo tarp tų trijų valstybių. Amerikos politikoj pasikeitė tik tas, kad nuo spalio 16 dienos Japonija nebegalės pirkti iš Amerikos senų geležų, iš kurių Japonija darosi ginklus.

Po sutarties paskelbimo Italijos fašistų laikraščiai rašė, kad sutartis grąšina ne tik Amerikai, bet ir Sovietų Rusijai. Tokią išvadą gal but ir galima padaryti, bet tai tik iš viešai paskelbtos sutarties. Slaptoji sutartis matomai sako ką kitą ir įjungia Rusiją į diktatorių bloką.

Sovietų Rusijos rolė
diktatorių sąjungoj

Sovietų Rusijos diplomatai šioj diktatorių sutarties komedijoj lošė būdingą komunistams rolę. Pirmiausia jie nesišukubino paskelbti sutarties laikraščiuose. Paskui apie ją nieko nesakė, nei peikė nei gyrė. Bet tikrovėje diktatorių sutartis buvo padaryta, išanksto susitarus su Sovietų Rusija. Kada Ribbentropas buvo Romoje, Hitlerio ambasadorius Schulenbergas buvo Maskvoje ir vedė tarybas su Molotovu ir Stalinu. Ką Hitleris pažadėjo Stalinui, kol kas neaišku, bet tie pažadėjimai matyt lietė Aziją. Į Maskvą Hitleris pasiuntė ir savo specialj pasiuntinį Maxą Stahmerį, kurio misija bus sutaisyti Rusiją su Japonija. Po ceremonijų Berline rengėsi važiavimas į Maskvą ir pats Ribbentropas, jeigu Molotovas nevažiuotų į Berlyną. Stalinio reikalavimai matyt dar nėra patenkinti. Todel šiomis dienomis diktatorių diplomatai dabuosis Maskvoj. Sovietų Rusija, nuėjusi su Hitleriu, veikiausia ir toliaus žygiuos jo keliu, pasitenkindama kasniais, kokius bolševikams Hitleris numeta. Anglijoj buvo išreikiama viltis, kad Hitleriui nepasiseks sutaisyti Sovietų Rusijos su Japonija ir kad tarp Sovietų Rusijos ir Japonijos įvyks susirėmimas, ir tuomet, pagal sutarties, Vokietija turės kariauti prieš Sovietų Rusiją, padėdama Japonijai. Tačiau išrodo, kad tokia anglų viltis turi labai mažai pamato. Hitleris dabar darys viską, kad ir toliau Sovietus palaikys savo pusėje sykiu su Italija ir Japonija.

Hitleris atimsiąs
iš Rusijos Lietuva

Tik ką atvykęs iš Vokietijos P. M. dienraščio korespondentas Richard O. Boyer padėjo skelbti tame dienraštyje savo pastabas iš dabartinės Vokietijos padėties. Jo pirmame straipsnyje rugsėjo 30 dieną randame šį įdomų paragrafą:

"Nors visur kitur pasaulyje Rusija ir Vokietija yra skaitomos sąjungininkėmis, nacių bureliuose yra visai neabejojama, kad Vokietija įsivers į Rusiją 1941 metais.

Atsakomingi nacių oficialai pareiškia, ne oficialuose bet ir ne slaptuose pasikalbėjimuose, kad Sovietų Sąjunga arba pati atiduos Ukrainą, Baku aliejaus apskrity ir buvusias Baltiškas valstybes arba Vokietija jas pasigriebs, jeigu ir kuomet ji sumuš Angliją arba su ja susitaikys".

Iš korespondento Boyerio aprašymų matyt, kad Vokietijos žmonės visai nesidžiaugia karu, nesidžiaugia Hitlerio laimėjimais, yra suvargę ir baisiai nusiminę. Linksmumą rodo tik kariuomenė ir nacių jaunimas. Kaip iš Rusijos, taip ir iš Vokietijos žmonės norėtų bėgti, kaip iš kalėjimo, bėgti kur tik akys žiuri, kad tik nebūti, kur jie buna, ir nesišauti belaisviais, žmonėmis be rytojaus vilties. Korespondentui išvažiuojant iš Vokietijos, viena moteris pripuolusi prie jo ir maldaus: "O, pamink mane, pamink mane su savim. Pasišpėk mane savo lagamine. Daryk viską!"

Ispanija gal dar nestos
į karą

Ispanijos generolo Franco valdžios atstovas Ramon Serrano Suner, nors labai palankus Hitleriui, negalėjo patenkinti Hitlerio ir išvyko iš Berlyno be prižadėjimo, kad Ispanija tuojaus stos į karą prieš Angliją. Hitleris atiduoda Ispanijai Gibraltarą tvirtovę, jeigu Ispanija ją iš Anglijos paaimtų. Bet Gibraltarą tvirtovę yra tik didelė uola, iš kurios duonos negalima gauti. Nuvargintoj Ispanijoj dabar labai stokoja maisto. Žmonės ten dar šiaip taip prasimaitina ir nemiršta badu tik todėl, kad Anglija nepritaiko blokados Ispanijai ir leidžia laivams įvežti maisto į Ispaniją. Jeigu Ispanija stotų į karą prieš Angliją, tai Ispanijoj tuojaus niekas nebeturėtų ko valgyti. Vokietija ir Italija maisto Ispanijai negali duoti. Todel, jei Ispanija stos į karą, tai tik tuomet, kaip Anglija jau bus baigiama mušti.

Serrano Suner, apleidęs Berlyną, nuvyko į Muencheną, pasirengęs ten vykti į Romą pamatyti Mussolinį ir popiežių. Galimas daiktas, kad Romoje bus prirengtas pasirašymas sutarties tarp Ispanijos, Italijos ir Vokietijos.

Bombardavimas
Anglijos

Ruduo su lietu, su audromis juroj ir migla ant Londono dar neatnešė londoniečiams ramesnių valandų. Visą pereiną savaitę ir dienomis ir naktimis nacių bombnešiai tebe-mėtė bombas ant Londono, ant jo dokių, ant fabričių ir aerodromų.

Nors bandoma yra paslėpti ta baisi žala, kurią vokiečių bombos Londonui padaro, buvo gaunama betgi aprašymų, kaip baisiai dabar Londonas išrodo. Pirmiau sunku buvo surasti, kur ką bombos sugriovė, bet dabar, sako, kur tik neisi, beveik kiekviename bloke vis užtiksi griuvėsius ir bombų išmuštas duobes gatvėse.

Dar daugiau moterų ir vaikų išvežta iš Londono, o taipgi vyrų, kurie nėra būtina reikalingi Londono industrijo-

se. Londoniečiai vis dar neturi progos išsimiegoti. Daugelis jų šavaitės pabaigoj išvažiuoja kur nors toliau už Londono, kad galėtų vieną naktį ar kitą pamiegoti be bombų sprogių ir patrankų bilsesio, bet pirmadienį vėl grįžta į pragara. Karo medžiagos dirbtuvėse, ypač aeroplanų dirbtuvėse, darbininkai yra prašomi dirbti nepaisant oro puolimo alarimų. Skubus darymas aeroplanų Anglijos apsigynimui taip pat yra svarbus, kaip ir lakunų kovos su naciais ore.

Naciai savo bombomis išgriovė Anglijoj ne tik darbininkų namus, teatrų ir palocius. Jie labai daug išgriovė ir fabričių, ir aerodromų, ir dokių ir geležinkelio stočių. Londono dokai beveik nebeveikia. Geležinkelio stotys ir geležinkeliai labai skaudžiai apdaužyti ir jų veikimas sumažėjęs. Privežimas valgio ir kitų reikmenų iš Liverpoolio ir Manchesterio ap sunkintas.

Anglijos atsilaukymas prieš nacius vis daugiau priklauso nuo Amerikos, o šioj valandoj ypač nuo aeroplanų skaičiaus, kokį Anglija gali gauti iš Amerikos. Kada naciai bombomis išdaužė aeroplanų dirbtuves Anglijoj, Anglija vis daugiau turi gauti aeroplanų iš Suvienytųjų Valstijų ir Kanados. Amerika prašoma duoti tuojaus Anglijai "skraidančias tvirtoves", tuos milžiniškus Amerikos bombnešius, kuriems nacių bombnešiai negali prilygti. Bet Amerika su davimu tą "skraidančių tvirtovių" dar nesiskubino.

Bombardavimas
Vokietijos

Už Londono bombardavimą anglų karališkoji oro jėga (Royal Air Force, sutrumpintai RAF) atsilygina vokiečiams tuo pačiu, ir pereitą savaitę bene kasdien bombardavo Berlyną. Krip vokiečiai Londoną, taip angliai Berlyną dažniausia bombarduoja naktį. Berliniečiai, subėgę į urvus, pradėjo pajusti tą patį, ką jaučia londoniečiai. Pereitą savaitę angliai bombardavo Tempelhofo aerodromą, daugelį amunicijos dirbtuvių ir kareivių koncentracijas Francijos pakraščiuose. Magdeburge bombomis susprogdino ir uždegė daugelį gazoninio sandėlių. Amsterdame bombardavo Fokkerio aeroplanų dirbtuvę.

Nepasisekimas ties
Dekaru

Dekaras yra vyriausias portas Francijos Vakarinėj Afrikoj, vadinamoj Senegalu. Jis randasi ten, kur Afrika toliausia įsikiša į Atlantiko vandenį vakarų pusėn. Laisvų francūzų vadas generolas de Gaulle tikėjo, kad visa Francijos Vakarinė Afrika atsimeit ar nori atsimeiti nuo Francijos valdžios pasidavusios naciams su sostine Vichy mieste, ir todėl vadinamos Vichy valdžia. Anglija davė generolui de Gaulle keletą karo laivų, kad jis paimit Dekaro uostą ir visą Senegalą. Pasitikiama generolu, Anglija net buvo praleidusi kelis Francijos laivus iš Francijos pro Gibraltarą ir tie laivai nuplaukė į Dekarą. Manyta buvo, kad tie Francijos laivai atsimeitė nuo Vichy valdžios. Bet

kada gen. de Gaulle su Anglijos karo laivais nuplaukė į Dekarą, pasirodė visai kitaip. Francūzai vietoj pasitiktų generolą pradėjo šaudyti į jo motorlaivį, plaukusį ir kraštą pasikalbėjimui. Po to Anglijos karo laivai pradėjo šaudyti į Dekarą, o į juos pradėjo šaudyti Dekaro kanuolės ir Francijos karo laivai. Dekaro uostui padaryta daug nuostolių. Pažeisti buvo ir Anglijos karo laivai. Po trijų dienų šaudymosi Anglijos laivai umai pasitraukė. Anglijos valdžia davė paaikškinimą, kad nenorėta mušti francūzų, o Dekaro be didelio mušio paimti negalima.

Atsikeršijimui už Dekaro užpuolimą Francijos Vichy valdžia pasiuntė apie šimtą lėktuvų su bombomis bombarduoti Anglijos tvirtovę Gibraltarą. Nuo bombų Gibraltarą tvirtovėje kilę gaisrai. Bet Anglijos valdžia pareiškė, kad bombardavimas jokios žalos nepadaryt tvirtovėi ir kad tvirtovė jokio bombardavimo nebijo.

Mussolinio karas
Afrikoj

Pereitą savaitę Mussolinio armijos maršalas Graziani sustojęs Egipte ties Sidi Barani nebesitraukė toliau. Egiptas karo Italijai nepaskelbė, bet Egipto valdžia pradėjo areštuoti italus. Mussolinį toliau veikė francūzų Syrijoj, reikalaujamas iš Syrijos, kad duotų Italijai aerodromus ir centrus italų kariuomenei. Iš čia vokiečiai su italais bandytų užpulti Arabiją, kur Anglija turi daug aliejaus šaltinių. Haifos porto mieste italų bombnešiai išmetė bombas, o kartu ir lapelius, kuriuose Mussolini skelbėsi kaip "Islamo apgynėjas". Jo bombos užmušė daug arabų moterų ir vaikų.

Ir Syrijoj iš vienos pusės ir Egipte iš kitos pusės angliai turi permažai kariuomenės. Anglai gali nesustabdyti Graziano jo žygyje į Aleksandriją. Syrijon kariauti gal eis ne italai, bet vokiečiai. Jie ten turėtų eiti per Balkanus, o todėl ir per Graikiją. Čia ir Turkija būtų įvelta į karą.

Amerika

Registracija
kariuomenės tarnybai

Spalio 16 dieną visi vyrai nuo 21 iki 35 metų amžiaus privalo užsiregistruoti kariuomenės tarnybai. Visuose miestuose jau yra paskirtos vietos, kur reiks nueiti užsiregistruoti. Tų vietų adresus vyrai privalo sužinoti iš vietinių laikraščių. Paskirtą dieną registracijos laikas paprastai bus nuo 7 val. ryto iki 9 val. vakare. Reikia eiti į artimiausią registracijos vietą.

New Yorko mieste majoras Benjamin T. Anuskevics, kurio žinioj yra svetimkalbių registracijos divizija, išleido paaikškinimą apie registraciją, kuriame sakoma, kad šioj valandoj visi turi susirupinti tiksliai užsiregistruoti parinktinai tarnybai. Kiti dalykai apie kareiviavimą bus paaikškinti vėliau po registracijos.

(Tęsa 8 puslapy)

SLA CENTRO SEKRETORIAUS ATSIŠAUKIMAS
I SLA ORGANIZATORIUS IR VISUS NARIUS

Visi SLA nariai, o ypač organizatoriai, beabejo jau yra pastebėję, kad mūsų Susivienijimas paskelbė SLA Trečią Vajų, kuris prasidėjo spalio 1 dieną, šių metų, ir tęsis iki gegužio 31 d., 1941 m. Šis SLA vajus nėra vienas pirmųjų, bet jis atsižymės kaip vienas pirmųjų dėl to, kad laike jo dovanos skiriamos netik organizatoriams, bet ir naujai prisirašiusiems nariams. Taipgi yra vienas tų pirmųjų vajų, laike kurio nariai bus primami kolengviausiomis sąlygomis, nes jie neturės mokėti įsto-jimo ir taipgi neturės mokėti daktarui už sveikatos išegaminimą. Be to, pirmas tukstantis naujų narių gaus tokią dovaną, kurią kiekvienas lietuvis didžiai įvertina. Ta dovana, tai didžiulis SLA Jubiliejinis Albumas, vertės \$5.00, Albumas, kuriame telpa veik visų Amerikos lietuvių žymesnių veikėjų atvaizdai ir trumpos biografijos bei mūsų Susivienijimo trumpa istorija. Todel šį vajų bus galima dar vadinti ir kaip "susipažinimo" vajum, nes prisirašęs narys, dėka SLA Albumo, galės susipažinti kaip su SLA, taip ir su daugeliu Amerikos lietuvių viešojo gyvenimo vairuotojų.

Prie Susivienijimo gali prisirašyti kiekvienas Amerikos lietuvis nuo 1 iki 60 metų amžiaus ir moderniškus apdraudos skyrius nuo \$100 iki \$5,000 apdraudos ir į ligoje pašalpos laipsnius nuo \$6.00 iki \$12.00 savaitėje.

Didelis atlyginimas ir dovanos bei garbės prizai skiriama ir organizatoriams, kurie laike šio vajuos darbuosis ir atsižymės. Šiame vajuje neužmirštama ir Amerikos lietuvių jaunuo-liai, kuriems skiriama du specialūs prizai už pasidarbavimą del mūsų Susivienijimo.

Tiems lietuviams, kurie priklauso prie mūsų Susivienijimo čia nebutų reikalo aiškinti tą labai, kurį Susivienijimas savo nariams teikia. Visi nariai tai gerai žino ir todėl su dideliu prisirišimu prie SLA priklauso. Bet čia vistiek norisi priminti, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra pirmutinė lietuvių apdraudos ir labdarybės organizacija. Ne tik pirmutinė, bet didžiausia ir turtingiausia. Susivienijimas per visą savo gyvąmą išmokėjo virš trijų milijonų dolerių pomirtinių ir ligoje pašalpų. Taipgi išmokėjo dešimtis tukstančių dolerių iš Našlių ir Našlaičių Fondo savo negalintiems ar nelaimėn pakliuvusiems nariams ar narių našlėms ir našlaičiams. Susivienijimas teikia pašalpas mokslus einančiam jaunimui ir remia visus Amerikos ir bendrai visų lietuvių kultūrinius ir lietuviybės darbus. Nesuklysiu pasakęs, kad gal nėra tokio tikrai lietuviško ar kultūringo darbo, prie kurio mūsų Susivienijimas nebutų vienu ar kitu budu prisidėjęs. Kiek Susivienijimas yra nuveikęs nuo pirmųjų savo veikimo iki šių dienų — šiame trumpame rašiny sunku viską apsaityti. Bet kas yra Susivienijimo nariu ir kas seka jo veikimą — tas gerai žino ir įvertina Susivienijimo di-deles pastangas ir atliktus darbus.

Mes dažnai pasigiriame, kad Amerikoje yra milijonas ar daugiau lietuvių. Bet, toli gražu, dar tik mažda dalis tų lietuvių priklauso prie mūsų Susivienijimo. Juk 15,000 narių prieš milijoną, tai tik mažutė dalelė. Bet ta milijoninė dalelė galėtų būti kur kas didesnė — Susivienijimas galėtų turėti kur kas daugiau narių, negu dabar turi. O tas turėjimas priklauso ne vien nuo manęs, ne vien nuo visos SLA Pildomosios Tarybos, kurią nariai kas du metai išsirenka organizacijos reikalų vedimui ir prižiūrėjimui. Susivienijimo augimas priklauso nuo visų organizacijos narių.

Todel šiuo atsikreipiu į visus SLA organizatorius, visus darbuotojus, visų kuopų valdybas ir visus geros valios narius, kviesdamas jus laike šio vajuos padirbėti taip, kad jis būtų kopasėkmiausias, kad jis mūsų brolišką šeimyną dar žymiau paaugintų ir kad ateity Susivienijimas galėtų dar daugiau ir dar gražesnių ir prakilnesnių darbų mūsų išeivijai ir visai lietuvių tautai nuveikti.

Tuos, kurie galite eiti organizatorių pareigas, kviečiu be atidėlio jimo aplankyti sekamą savo kuopos susirinkimą ir pareikšti savo pageidavimą būti organizatoriais laike šio vajuos. Kuriems neleidžia aplinkybės tapti organizatoriais, tuos kviečiu sulig savo išgalių pagelbėti organizatoriams, visur skleidžiant mūsų Susivienijimo obalsius ir kviečiant savo draugus, gimines, savo vaikus, savo vyrus ar moteris rašyti prie mūsų Susivienijimo. Organizatoriai už savo darbą gaus gerą reguliarį atlyginimą, dovanas ir galės laimėti prizus. Eiliniai nariai, kurie padės organizatoriams darbuotis arba kurie patys prirašys naujų narių, gaus atlyginimą sulig pasidarbavimu.

Amerikoje lietuvių yra visose kolonijose. Ypač jų daug yra didmiesčiuose. Dabar, laike SLA Trečio Vajuos, yra proga nepriklausančius prie SLA prirašyti. O ten, kur yra nemaža lietuvių, o dar nėra SLA kuopos — galima kuopą suorganizuoti ir už jos suorganizavimą organizatorius gaus specialę Pildomosios Tarybos dovaną. Ypač reikia gyvai pasidarbuoti tarpe mūsų jaunimo, kurio visur tiek daug yra ir kurio neperdaugusia prie SLA priklauso, suorganizuojant jaunuo-lių kuopas, už ką irgi bus skiriami Pildomosios Tarybos specialūs prizai.

Visi SLA organizatoriai ir visi geros valios SLA nariai, prisidėkite prie šio prakilnaus darbo! Lai SLA Trečio Vajuos obalsiu buna: kiekvienas atlikime tokią pareigą, kokią kas galime — organizatoriai stengkitės prirašyti kodangiausia naujų narių, kad galėtumėt gauti dovanas ir prizus, o eiliniai nariai pasistengkite prirašyti po tiek narių, po kiek jums aplinkybės leidžia. Bet visi dirbkime! O jei visi pasišventusiai ir sutartinai dirbssime — vajuos pabaigoje turėsime kuo pasidžiaugti: bus didesnė mūsų broliška šeimyna ir galėsime nuveikti didesnius darbus del savęs, del savo brolių ir del visos mūsų tautos labo.

M. J. VINIKAS,
SLA Sekretorius.

Mus Gydo Daktarai, Bet Tik Mes Patys Galime Apsisaugoti Ligu

Šį puslapį, pašvęstą SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA Daktaras-Kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams ir sveikumo žinovams.

IVADAS

SU TĖVYNĖS redaktorium, broliu Jurgelioniu susitarus, Sveikatos Skyriaus raštai bus peržiurimi ir tvarkomj SLA Daktaro Kvotėjo. Šis skyrius, kaip jau tulą laiką ir pirmiau buvo praktikuojama, eis visu puslapiu sykj į mėnesį. O jei atsiras butinas reikalas, tai gal ir dažniau.

Visą puslapį užimti sveikatos reikalais yra kur kas praktiškiau, negu pasitenkinti mažu kampeliu, nes galima ilgesnius raštus įdėti ištisai be jokių pertraukų. Skaitytojas atsidėjęs gali geriau studijuoti tokius raštus, iš ko, žinoma, gaus kur kas daugiau sau naudos. Taipgi jis gali išsikirpęs šį puslapį padėti ateičiai, kada pareina ypatingas reikalas.

Iki šiol Sveikatos Skyriuje tetilpdavo raštai tik iš bendrosios medicinos, o iš dentisterijos, kiek pamenu, tai nė vieno žodžio nebudavo. Yra butina visiems žinoti, kad dantų sveikatos stovis turi didžiulės įtakos į viso kuno sveikatą, kartais net lošia lemiantį vaidmenį. Pavyzdžiui, iškirmijęs, apsupuliavęs kadir neskaudas dantis dažnai pagamina reumatizmą, kuris sužaloja širdį ant visados. Čia žmogus iš nežinojimo lieka raišu visam amžiui. Su tokia širdimi, ypač kada tas jaunystėje įvyksta, jis ar ji jau niekados nebegalės tinkamai gyvenimą gyventi. O žmogus turėdamas žinojimą veik visados gali išvengti panašios tragedijos. Užtat nuo šio sykio rasis raštų apie dantis ir bendrai apie burnos higieną.

Pirmas tokių raštų čia yra dedamas Dr. Stasio Jakubs'o (Jakubkos), kuris yra čia gimęs ir augęs. Nors jis dar jaunas vyras, tačiau jau turėjęs daug praktiško patyrimo savoje specialybėje, užsimdamas privačia praktika Chicagoje. Jis kadir nematęs Lietuvos, tačiau yra geras patrijotas ir jau tulą laiką SLA nariu. Ateity turėsime malonumo skaityti jo pamokinančius praktiškus raštus iš dentisterijos Tėvynėje. Taipgi ir kiti lietuviai dentistai dalyvaus.

Apart Sveikatos Komisijos kelias kitų žymių lietuvių gydytojų pakviesta sandarbininkauti Sveikatos Skyriui, kurį stengsimės padaryti netik pilnai naudingą visais žvilgsniais, bet tuo pačiu sykiu įdomiu ir įvairiu. Ir tas visas SLA nieko nelėšuos.

Čia gal bus neprošalį bendrai pasisakyti, kad šis skyrius bus vedamas tokia linkme, kad tinkamiausiai aiškinti kaip apsisaugoti nuo ligų, kaip sveikaisniais galima gyventi, kas veda prie ligų, higienos svarba, maisto įtaka į bendrą sveikatingumą ir kas daryti susirgimo atsitikime, kad ligonis pasveiktų kuogreičiausia mažiausiai sužalotas. Sveikatos Skyriuje bus dedamos vyriausios pastangos, kad SLA nariai mažiau sirgtų ir ilgiau gyventų.

Prie šios progos noriu pranešti, kad ateinančiam žiemos sezonui bus paruošta eilė populiarių paskaitų įvairiais sveikatos klausimais. Šios paskaitos bus siu-loma SLA kuopų susirinkimuose skaityti be jokių iškaščių kuopoms. Apie tai pilnesnis paaiškinimas bus suteiktas sekamą kartą.

Taipgi dar noriu pranešti, kad pastarame Pildomosios Tarybos suvažiavime vienbalsiai priimta mano pasiulymas bent kas du metu išleisti sveikatos reikalais populiariai parašytą brošiūrą, kuri bus nemokamai teikiama kiekvienam esančiam ir įstojančiam SLA nariui. Šis pasiulymas narių sveikatos gerovei bene pirmas Susivienijimo istorijoje, iš ko, žinoma, reikia tikėtis gerų pasekmių.

Kooperuojant Sveikatos Komisijai, apie ką aš neabejoju, ir kitiems gydytojams bei dentistams, esu pilnai įsitikinęs, kad mūsų Susivienijime sveikatos klausimas bus pastatytas tikroje aukštumoje ir atneš nariams daug gero. Juk ištikro sveikata yra viskas.

DR. S. BIEŽIS,
SLA Daktaras Kvotėjas.

SLA narių mirtingumas per daug aukštas

PRAEITY nieks su saule negyveno, taipgi ateity nėvenas nesitiki to padaryti. Taipgi tik retas kuris liuosnoriai rengiasi keliauti kapinynan. Neatsižvelgiant į asmens gyvenamąsias aplinkybes, jis nori būti sveiku ir gyventi kuoligiausiu. Šis pasaulis šiuo žvilgsniu visiems malonus. Patyrimas rodo, kad tas kuris daugiau ir stropiau rupinasi savo sveikata, tas kaip taisyklė rečiau serga ir ilgiau gyvena.

Deja, SLA nariai nepasizymi nė retais susirgimais, nė ligų gyvenamuoju amžiumi. Štai SLA sekretorius brolis Dr. M. J. Vinikas 41 Seimui savo raporte sako: "Priežastys tokio aukšto mirtingumo nežinomos, bet vieną žinome, tai kad mūsų nariai miršta perjauni.

Pavy., bendras mirusių amžius 1938 m. buvo tik 53.7 metai, o 1939 m. buvo 55.3 m., o tikrenybėje turėtų buti tarpe 62 ir 64 metų amžiaus". Čia kartais primetama, kad įsirašydami į Susivienijimą pasiduoda jauniesniais negu ištikro esą. Gal čia kiek yra tiesos, vienok anaiپ toli neatsako į klausimą.

Tame pačiame raporte sakoma, kad bendras metinis mirtingumas per paskutinius dešimtį metų buvo 129 (bendromis skaitlinėmis), palyginus su abelnu apsidraudusių mirtingumu, kuris esti 100. Nekuriuose sveitmtaučių fraternalėse organizacijose mirtingumas esti gerokai žemiau 100. Sulig bendro mirtingumo šioje visoje šalyje SLA narių mirtingumas per paskutinius du metus buvo 30 nuošimčių aukštesnis. Taigi šios dvi skaitlinės labai supuola, ir tokiu budu kaltinimas pasijaunijimu beveik savaime atpuola. Ši analizė tikrai ir aiškiai pasako, kad mūsų Susivienijimas tikrai miršta. Paimkime dar keletą skaitlinių iš to paties raporto iš 1938 metų. Tais metais širdies ligomis mirė 35%, vėžiu beveik 50%, džiova 50%, apendicitu 33% daugiau, negu tomis pačiomis ligomis visose Suvienytose Valsitybėse. Šie keli pavyzdžiai aiškiai įrodo, kad Susivienijimo narių mirtingumas peraukštas, nenormalus palyginus su visos šalies mirtingumu nuo tų pačių ligų.

Tame pačiame raporte SLA sekretorius paduoda, kad nuo 40 iki 41 seimo, t. y. bėgy dviejų metų mirė 468 nariai. Sulyg normalaus mirtingumo įvykusio tuo pačiu laikotarpiu visoje šioje šalyje teturėjo mirti tik 330 SLA narių. Skirtumas pasidaro 138 padaugėjusios mirtys. Kitais žodžiais sakant kasmet po 69 Susivienijimo narius miršta daugiau, negu kad turėtų natūraliai mirti. Jeigu taip ir pirmiau buvo, tai bėgy pastarųjų dešimties metų Susivienijimas bereikalingai nustojo 690 narių iš priežasties mirties. Pinigais per tą patį laikotarpį SLA nustojo 72,800 dolerių, rokuojant tik po vieną dolerį mėnesinių duoklių. Šios skaitlinės aiškiai rodo, kad mūsų Susivienijimas nenormaliai pergreitai miršta ir pinigais ir nariais. Pinigai, sakysiu dar ne taip didelis daiktas, bet narių tokio aukšto mirtingumo jau nebegalima apsaikčiuoti doleriais. Čia gal bus neprošalį pastatyti sau klausimas, kokis mirtingumas yra mūsų visos lietuvių išeivijos, nes į Susivienijimą teprimiama tik sveiki asmenys, kurie galėjo pereiti daktaro egzaminavimą? Ar mūsų išeivija neperstaigiai miršta ir kodėl?

Dalykas yra rimtas, reikalaujās netik gilios studijos, bet ir nemažesnio susirupinimo. Jei dalykas nepagerės trumpoje ateityje, tai mes busime priversti susidurti su tokia problema, kurią vargiai kas bepajiegs išrišti. Laikas visiškai rimtai susimąstyti ir bendromis pajiegomis bandyti šią padėtį taisyti kiek aplinkybės ledžia. Reikia aiškiai suprasti, kad žmonės įsirašo į Susivienijimą ne su tikslu sirgti ir skubiai mirti. O kad nariai taip miršta, tai greičiausia ne jų kaltė.

Kadir paviršutiniai šį sykj iškeliu viešumon šią anlizę ir klausimus delto, kad jie yra labai svarbūs ir reikalingi nuodugnaus ištudijavimo kuotrupiausioje ateityje. Butų gera, kad Pildomoji Taryba, Susivienijimo veteranai ir pavieniai nariai pareikštų savo nuomonę bei pateiktų savo patyrimus. Šiaip atvirai pasireikšdami galėtume surinkti nemažai svarbių faktų, kurie pagelbėtų daugel kuomi taisyti šią taip neauklą padėtį. Artimiausioje ateityje iš savo pusės bendysiu panagrinėti bent tulas priežastis aukšto SLA narių mirtingumo ir kaip galima ir reikėtų bent dalinai tą pašalinti.

DR. S. BIEŽIS.

Ligonis ir daktaras

VARGU butų rasti žmogų, kuris norėtų sirgti, nes kiekviena liga reiskia finansinius nuostolius ir mažesnę ar didesnę kančią. O kentėti tai jau ištikro niekas nenori. Daktaras gi yra tas asmuo-specialistas, kurs nuo neatmenamų laikų visados stengiasis sutrumpinti ligos eigą ir pašalinti skausmus kiek tai galima praktiškai įvykinti. Dar daugiau, daktaras deda labai daug pastangų, kad žmones apsaugojus nuo visokių susirgimų. Kitais žodžiais sakant, daktaro arba medicinos mokslo vyriausias siekinys yra visiškai pašalinti nuo žemės visas ligas. Taigi šiuo sumetimui daktaras yra geriausias ligonio ir žinoma sveiko žmogaus draugas. Iš čia pareina, kad ligonis kaip ir sveikas asmuo turi pilniausiai kooperuoti su daktaru, jei norima gauti geriausių pasekmių.

Daktaro ir dentisto profesija yra labai keista ir skiriasi nuo visų kitų profesijų. Sakysime inžinierius, architektas, advokatas ir t.t. lauzo savo mokytas galvas dieną ir naktį kaip padidinti, kaip praplėsti savo biznį, kad daugiau įeigų turėjus. Gi daktaras rupestingai ir atsidėjęsiai daro visokiariopus tyrimus, kad surasti budus kaip pasekmingiau išgydyti ligonius, kaip ligų eigą sutrumpinti, kaip ligų plėtimąsi sulaikyti ir vyriausiai kaip ligas visiškai pašalinti, kad žmonės butų sveiki ir jiems neberekėtų sirgti. Šio tikslo siekimui išleidžiama milijonai dolerių moderninėse laboratorijose, daugybės knygų yra parašyta, nesuskaitomos eilės straipsnių rašoma laikraščiuose, o kas besuskaitys oro bangomis leidžiamas paskaitas? Taip veda didžiulė ir neatlaidi kova nugalėti ligas. Pasek-

mės visiems labai aiškiai žinomos: pirmiau siautuosios visokios ligų epidemijos veik pilnai nugalėtos. Tulos ligos, kaip tai: šiltinė, difterija, raupai ir daugel kitų galutinai nukautos ant visados. Kitos gi, pavyzdžiui, cukrinė, džiova ir panašios jau gerokai pažabotos. Net tas baisiausias vėžys jau išgydoma liga, jei tinkamai ir anksti gydoma. Žodžiu sakant, mes dabar mažiau sergame, bendras žmogaus amžius pailgintas ir ta nelauktoji viešnia, giltinė, rečiau telanko mus, negu kelias desėtkų metų atgal.

Šis visas reiskia medikalei profesijai, taigi daktarui, mažiau pajamų, mažiau uždarbio. Tai išeina biznio sumetimais lyg kad daktaras pats nertų sau kilpą. Kitos profesijos ir biznio įstaigos kaip tik priešingai veikia. Tai kodėl medikalė taip išiskiria iš visų? Nuo pat pradžios savo atsiradimo medicinos mokslas pasistatė sau už aukščiausią idealą viso žmonijos sveikatos gerovę ir šio idealo niekuomet neatsisakė ir niekados jo neišsižadės. Daktaras gi yra medicinos vienetas, kuris taip pat skrupulingai pasilieka ištikimu tam aukštam idealui. Mes labai gerai žinome, kad ir geriausias ukininkas nepajiegia užauginti kviečių be dirsių, kurios kad ir čia kažinkaip randa progų įsikverbti. Medikalei profesijoje irgi randasi tokių dirsių, kurios tik pažėminimą neša ir kurios, reikia pasakyti, yra aštriausios smerkiamos, bei dedama daug pastangų jų visiškai atsikratyti. Tačiau reikia pabrėžtinai pareikšti, kad didžiulė dauguma profesijos vienetų esti visą laiką ištikimi savo kilniai priesaikai, kaip kad tas kareivis mušio lauke neapleisdamas savo posto iki paskutinis priešas lieka nukautas. Tiesa ir daktaras turi gyventi, be jo honoraras arba atlyginimas už patarnavimą esti ir visados turi buti antraeilis dalykas.

Kadir tik bendrais ruožais panagrinęjus šią situaciją, išvada turėtų buti tokia, kad ligonis privalo žiūrėti į savo gydytoją su vilčia ir pilnu pasitikėjimu kaip į savo geriausį prietelį. Taipgi ligonis visame kame privalo jo visus nurodymus ir patarimus šventai pildyti, nes tik šitaip tegalima tikėtis geriausių pasekmių. Kito kelio nėra ir negali buti. Geriausia turėti pastovų vieną šeimos gydytoją ir jais nemainikauti kaip čigonas arklius, nes mainikavimas išeina į nenaudą tik pačiam ligoniui kaip finansiškaai, taip ir sveikatos žvilgsniais. Pilnas pasitikėjimas ir kooperavimas iš abiejų šiame amžiuje yra butinai reikalingas.

DR. S. BIEŽIS

Sveikata ir dantys

DAUGEL metų atgal dentisterijos mokslas buvo atskirtas nuo medicinos mokslo. Šiose dienose medikai, dentistai ir kiti mokslininkai tikrina faktą, kad apsikretę dantys gali daug žalos kunui padaryti. Ši nuomonė buvo patvirtinta tiktai tada, kada tikri rezultatai pasirodė po ilgų metų tyrinėjimų.

Nesveiki dantys, abelnai kalbant, randasi beveik visose burnose vienu ar kitu sykiu. Jeigu periodiškas apžiūrėjimas yra praktikuojamas, tada lengva užtaisyti arba išgydyti dantį kol dar nevėlu. Komplikacijos, kurios žaloja kitas kuno dalis, kyla nuo apleistų apkrėstų dantų. Tuluose atsitikimuose dantys likę bejausliai gali apkrėsti kitas kuno dalis. Faktas tikrai įrodytas, kadangi didžiulėj ligoninėj, Mayo Brothers Hospital and Clinic, pataria visad prašalinti visus negyvus dantis. Žinoma tie pacientai turi laikytis tų patarimų. Rekordai gi parodo kad didesnis nuošimtis tų pacientų pasveiksta.

Šiose dienose dentisterija daugel pagelbsti užlaikymui žmogaus sveikatos. Ji apžiūri laikinus dantis kol nuolatiniai išdygsta; ji sutvarko nuolatinius dantis, kurie kreivai išdygsta; ji pašalina daug nesmagumų sulaikant dantų skaudėjimus; ji sugydo žandų perlaužimus; ji sugydo nesveikus skaudamus dantis; ji prašalina dantis, kurių jau negalima išgydyti; ji pataria kokių maistų geriausia valgyti, kada dantys auga ir formuojasi; ji prašalina visokius augalus burnoje; ji pagamina tiltus vietoje prarastų dantų; ji pagamina danturas tiems kuriems reikia; ji turi specialistus, kurie sugydo lupų ir gomurio plyšius ir tankiausia ji atnaujina dantų veikimą sutaisant išpuvusius dantis. Svarbiausia, dentistai dirbdami sykiu su gydytojais, dažnai suranda ir prašalina taip vadinamus vietinius apkrėtimus burnoje, apie dantis ir jų šaknyse. Tokie nesveiki dantys daugiausia visai neskaudūs, bet po tos ramos maskos veisiasi įvairių bakterijų, kurios įsigavusios į kraujo sudynus pagamina daugel žalos. Tokios infekcijos neretai apkrečia kaulų sanarius, širdį, inkstus, plaučius ir t.t. Nepašalinus tokių užsikrėtusių dantis gali sužaloti šias kuno dalis neišgydomai.

Dar ir dabar matyti tokių, kurie senoviškai mano, kad čia paminėti faktai neteisybė. Aš noriu, kad jūs visi nepamirštumėt, jog iki šešiasdešimto nuošimčio kroniškų ligų pareina nuo apleistų nesveikų dantų. Kad visa tai tinkamai išaiškinti reikėtų prirašyti tomus knygu.

Šiuo trumpu straipsneliu norėjau bendrais ruožais atkreipti SLA narių dėmesį kokia svarbią rolę lošia dantys žmogaus sveikatoje. Ateity kartas nuo karto Tėvynėje bandysiu išdėstinėti smulkmeniškiau įvairių

dantų ligų reikšmę, jų priežastis ir kaip jų butų galima išvengti, kad mažiau sirgus ir sveikesniais gyvenus.

Šia proga tegul ir man bus leista palinkėti Susivienijimui gražiausios ateities, o jo nariams geriausios sveikatos.

DR. S. JAKUBS

Higiena -- sveikatos idealas

HIGIENA pagal definiciją yra sveikatos mokslas. Ji yra netik mokslas, bet kartu ir gyvenimo dailė, kuri siekia žmogaus sveikatos aukščiausių idealų.

Graikų istorijoje randame didelę sveikatos patronę Hygeiā. Šalies gyventojai tais laikais garbino ją kaipo sveikatos deivę. Graikai laikė sau už idealą sekti Hygejos gyvenimo pavyzdį. Nuo vardo Hygeia išsivystė žodis higiena, arba, kaip šiandien yra dėstoma, mokslas sveikatos saugojimui.

Hygeia nebuvo higienos mokslo išradėja; ji, geriau sakyti, buvo jo paveldėtoja senesnių sveikatos saugojimo papročių, kuriuos jos tėvas Aikulepius ir jos dėdukas Apollo jau nuo seniai mokindavo greikus apie sveikatą. Apollo, pagal istoriškūs davinius, buvo saulėdievis, kuris gydė sergančiuosius saulės spinduliais ir sulaikydavo ligų epidemijas. Jo sunus, Aikulepius, besekdamas tėvą buk išradęs mediciną.

Graikijos aukščiausios civilizacijos laikais higienos mokslas turėjo labai daug įtekms į šeimyninį gyvenimą ir į žmones bendrai. Jų siekiniai buvo aukšti, ideališki, progresyviški. Graikai anais laikais pasižymėdavo grožiu, atletika, gabumu. Ta graikų viltis ir šiandien tebegyvuoja, olimpinės rungtynės ir šiandien kai kur girdėti, tik deja jų tikslas pasikeitė; jose dabar daugiau girdime komercijinį obalsį vietoj higienos, vietoj tų kultūrinių praeities pasižymėjimų.

Šimtmetis po šimtmečio žengdami pirmyn randame, kad ir higienos mokslas gilėja, plātėja ir darosi reikšmingesnis. Senovėj higiena buvo taikoma daugiau tik vienam asmeniui, tik vieno žmogaus reikalams; vėliau ji buvo taikoma visai šeimynai ir komunai. Jau nuo Mozės laikų, ir gal dar nuo pirmiau, buvo viešai dėstoma ir kai kada net įstatymais verčiama naudotis oru, vandeniu ir maisto diskrecija. Graikijos gydytojas Hippokratas prie oro, vandens ir maisto dar pridėjo ir vietą gyvenimui. Jis dar plačiau nurodė, kad žmogus tikrai privalas miegoti tik atvirame ore, kad šiltos vonios esą net butinos, ir jis dar manė, kad jis žinas tam tikrus vaistus savo pacientams nuo didelio apetito (apžarstumo).

Šimtmetį vėliau Aleksandrijoje gyveno kitas žymus graikų gydytojas Erasistratus. Jis savo patyrimais daug prisidėjo prie dietetikos mokslo su priedu — jis mums pridėjo štyminę pirtį. Štyminė pirtis, jo nuomone, yra sveika žmogui dvejas atžvilgiais — žmogaus švara iš lauko ir iš vidaus. Iš vidaus ji yra gera tuomi, kad žmogus joje išpraktiuoja daug bereikalingo ten esančio vandens ir kartu, žinoma, numeta vogos. Seniau žmonės labiau rupinosi valgio tvarkymu. Romietis gydytojas Celsus, aprašinėdamas mediciną, pašventė net keturias iš savo aštuonių knygų apie valgi ir sveikatą.

Apie šį laiką romėnai buvo labai susiinteresavę maudyklėmis ir pradėjo jas plačiai budavoti, kurios istorijoj taip pagarsėjo.

Maudyklės ir dietetika per šimtmečius rungtyniavosi higienos srity. Viduramžiais medicinos mokslas, ypač Italijoj, labai sekė ir plačiai dėstė dietetiką, daugiau nekad mediciną. Dabar ta pati ideja tebegyvuoja — gyventi atvirame ore, vartoti paprastą maistą ir duotį kuno švarai užtektinai vandens.

Jau aštuonioliktam šimtmetį tapo patirta, kad vanduo tinka netik kuno švaros palaikymui, bet dar yra tokis agentas, kuris sumažina žmogui karštį (pyrexiją). Šiuomi vanduo patapo visų ligų gydymo šaltinis. Vieniems vanduo daug gelbėjo, kitiems ne. Kuriems vanduo nebuvo vaistas, tiems tuojau atsirado kitokia pagelba — apgavystė. Dabar išdygo daugel visokios rūšies vonių — turkiškų, rusiškų, žydiškų, lietuviškų, švarių, nešvarių, purvynės, dumblo, molio. Pameginę įvairias purvynes daugel gryžo prie švaraus vandens ir higieniško gyvenimo, kiti nusekė paskui apgavikus į visokius šaltinėlius, versmeles, lurdelius — visokių ligų centruokai — ir pabaigė savo dienas.

Vandens bijojimas prasidėjo su Romos imperijos žlugimu vakaruose. Graikijos ir Romos civilizacijų puolimas kartu pastumėjo toli atgal ir aukštai pažengusių higienos kultūrą. Ir tik po daugel šimtmečių higienos mokslas dabar vėl pradeda rasti naujų pritarimų, naujų idejų, naujų pastangų. Šiandien veik visuotinas obalsis rupena kiekvieną žmogų: imk maudyne nors vieną kartą į dieną. Nors progresas ir lėtas, bet įstatymai veik visur reikalauja, kad gyvenamieji namai turėtų maudyne (ir lašų), kad dirbtuvės, mokyklos, turėtų netik lašų maudyne, bet ir soželkas plaukiojimui. Sveikatos departantai šiandien įstatymais reikalauja, kad prievandeniniai resortai, pajuriai, priepiai, paežeriai, kur sveikata susitinka su smagumu, butų higieniški.

DR. D. PILKA

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

Detroit, Mich.

Anastazija Šatulaitytė
Detroitiečių mylima daininkė
ir SLA 352 kuopos narė

Anastazija Šatulaitytė plačiai yra žinoma Detroito ir apylinkės lietuviams. Jinai turi stiprų ir gražų soprano balsą, per daug metų jau linksmina detroitiečius savo gražiu balseliu. Praeitę jina yra daug dainavus įvairioms organizacijoms. Anastazija yra Amerikoj augus, bet jina išsuomet lietuvių tarpe dalyvauja ir gražiai lietuvių kalbą vartoja. Priklauso prie lietuvių organizacijų ir prie Detroito Lietuvių Dailės Choro.

SLA Antrame Pažangos Vajuje Anastazija įstojo į SLA narių eiles. Prisirašė prie SLA 352 kuopos. Mums yra smagu turėti tokią malonią ir draugišką narę mūsų kuopoje. Jos vyras Antanas taipgi gerai yra žinomas Detroito. Jo ramus ir linksmas būdas yra visiems žinomas. Jie abu išaugino gražią šeimyną: sunų Antaną, Jr. ir dukrelę Leoną. Prie to ir keletą našlaičių vaikų. Sunus Antanas yra dar gana jaunas jaunikaitis, bet jau gražiai dainuoja. Jisai lanko muzikos konservatoriją. Dukrelė Leona taipgi yra linksma ir draugiška. Jinai yra ištėjęs už lietuvių advokato Al. Conrad, kura yra Detroito žinomas, kaip gabus advokatas, ne tik lietuvių tarpe, bet ir amerikonių. Jis taipgi yra SLA 352 kuopos narys ir SLA 352 Baseball jautkos geriausias rėmėjas.

Anastazija netik gražiai

dainuoja, bet yra gera siuvėja ir gera šeimininkė.

P. Kučinskas.

Philadelphia, Pa.

SLA 370 jaunuolių kuopa auga ir kit-kas

Šių metų rugsėjo 12 d. Liet. Muz. Namų Bendrovės knygyne įvyko SLA 370 jaunuolių kuopos mėnesinis susirinkimas, kurį atidarė ir vedė, dar pirmu kartu, kuopos vice-pirmininkas Adolfas Špokas.

Susirinkimas buvo skaitlingas ir tvarkus. Tikėtai nevisi buvo kuopos valdybos nariai, nebuvo nei pirm. P. Satinskio, nei išdininęs G. Zavadskaitės, nei išdininęs K. Ramanauskas. Mat, jie visi tą vakarą buvo užimti savo asmeniniais reikalais. Tai susirinkimą priėjo vesti vice-pirm. A. Špokui, išdininęs vietą užėmė antra vice-pirm. Ellen Slivyniūtė, o finansų sekretorės vietą užimti prisijei man žemiaus pasirašiusiam.

Kuopos sekretorė Irene Špokas, perskaitė protokolą, kurs buvo priimtas. Sekė aptariamai kuopos bėgamų reikalų. Iš sesers T. Ausevičiūtės raporto paaiškėjo, kad mūsų Susivienijimo garbingas vardas jau skamba per radiją Philadelphia didmiesčio padangėje oro bangose, p-lės Ausevičiūtės vedamoje muzikos mokyklėlės programoje sekma dieniais lygiai 12:30 val. po pietų. (Prašoma pasiklausyti. A. T.).

Šiame susirinkime buvo gautas iš SLA Centro sesers Palmyros A. Martin paliudijimas, jį tik ką prisirašė pereiname kuopos susirinkime. Vadinasi mūsų Centre valdyba sparčiai veikia naujų ir jaunų narių pirėmimo. Tai labai gerai. Taipgi šiame susirinkime į kuopą įsirašė dar keturios naujos narės, jaunos lietuvaitės, tai p-lės Frances Vasiliauska, Ruth Banys, Bernice Petravičius ir Helen Mataitis. Ir šie nariai užsimokėjo savo mokesčius iš anksto: Dr. Feliksas Sugintas už šiuos visus metus, chemijos studentė Lucy B. Žytė už šiuos metus ir ateinančių metų pirmą mėnesį ir dentistas Dr. Antanas Ramanauskas už šiuos metus ir ateinančių metų šešis mėne-

sius. Buvo pakeltas klausimas, kad šio rudenio sezono kuopa imtųsi iniciatyvos atidaryti lietuviškos kalbos ir rašybos pasimokiniui mokyklėlę ir mokytoju kvieisti profesorių A. Senną. Platesniam išdiskusavimui šis reikalas atidėtas sekamam kuopos susirinkimui. Beje, šiame susirinkime paaiškėjo, kad kuopos išdė globėjas, laidotuvių direktorius Kazimieras Ramanauskas ir kuopos išdininęs stenografe p-lė Genovaitė Zavadskaitė jau susižiedavo ir žengia į stoną moterystės, ir jų vestuvės įvyks rugsėjo 29 d. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Tai kuopa vienbalsiai nutarė, kaip savo kuopos valdybos nariams, jų naujakurystėje nupirkti jiems vertingą dovaną. Reikia linkėti geriausių pasiekimų jaunai porelei moterystės stonai.

A. Tvaranavičius.

Leechburg, Pa.

SLA 277 kuopos nariams ir visiems lietuviams

Kaip matėte Tėvynėj No. 38 SLA Pildomoji Taryba skelbia trečią vajų. Tad dabar proga moterims priprašyti savo vyrus, o vyrams savo moteris prie SLA. Daugelis sako, kad turi apdraudosi dirbtuvė. Dirbtuvės apdrauda gera šiandien, bet netikėt, kad bus gera rytoj, kada darbdavys atleis iš darbo. Sumokėti pinigai liks, o apdraudosi nebebus. Kas kita priklausyti prie SLA. Čia niekuomet neprapuls ką sumokėsi. Pinigai pasilieka tavo. Po trijų metų kad ir negalėsi mokėti vis lieki apdraustas. Rašykis prie SLA šiandien. Rytoj gal buti pervėlu.

SLA 277 kuopos susirinkimas bus spalio 6 d. pas A. Laurinaitienę, Georietown, Pa. Visi nariai malonėkit dalyvauti ir savo draugus atvesti ir priprašyti prie SLA 277 kuopos. Kurie prisirašys malonėkit susirinkime, po 7 mėnesių gaus 2 mėnesius apdraudosi duokles atgal. Tad stokit visos ir visi.

J. Meidus.

Pastaba. — Tėvynės No. 38 buvo pažymėta, kad SLA 277 kuopa susitvėrė 1913 m. Tai buvo kita draugystė. SLA 277 kuopa susitvėrė kovo 5 d., 1922 metais.

Dešimto apskrčio SLA kuopoms Illinois ir Wisconsin valstijose pranešimas

Šiuomi turu garbės pranešti visoms SLA 10-to apskrčio kuopoms, kad SLA Dešimto Apskrčio metinis suvažiavimas yra šaukiamas lapkričio 10 dieną, 1940, 10 valandą ryte į Liosybės svetainę, 711 Eighth Street, Waukegan, Ill. Prašau visų kuopų išrinkti delegatus ir išrinktuosius kviečiu atvažiuoti į laiką. Prašau kuopas užsimokėti metines duokles už šiuos 1940 metus.

Suvažiavę rinktini kuopų delegatai aptarę priims tinkamus nutarimus apskrčio reikalais ir pareikš sveikų minčių visos organizacijos SLA gerovei.

Del aiškumo dar pažymėsiu, kad pirmiau šio apskrčio metiniai suvažiavimai būdavo laisvomis mėnesiais, bet patirta, kad sausis, žiemos pats šalčiausias laikas, šaltu oru ir užpustytas sniegu kelias daug trukdo delegatams tolesnį kelią. Vien iš to atžvilgio, kad delegatams būtų rankiau suvažiuoti pamainytas laikas metiniams suvažiavimams. Vieton sausio mėnesio bus lakomji metiniai suvažiavimai lapkričio mėnesiais. Tikimės dabar skaitlingesnius suvažiavimus turėti.

M. Kasparaitis,

SLA 10-to Apskrčio Sekr.

Philadelphijos SLA narių dėmesiai

SLA 23 kuopos sergančio nario, Petro Cibatariaus prašymas

Šis SLA 23 kuopos narys, Petras Cibataris serga ir randasi S.A.V. Laivyno ligoninėje, Philadelphia, Pa. Prašo SLA narių gyvenančių Philadelphiajose ar apylinkėse, kad jie lankydami ligoninėje, malonėkit atlikti ir šį SLA narių P. Cibatarį, kuriam būtų malonu pasikalbėti su savo tautos žmonėmis ir savo organizacijos nariais.

Jo ligoninės antraštas toks: P. A. Chobotor, Ward 1. B., Naval Hospital, Philadelphia, Pa.

Cleveland, Ohio

SLA mokykla prasideda spalio 5 d.

SLA 14-tos kuopos jaunuolių mokykla, įsteigta prieš du metus, šeštadienį, spalio 5 d., pradės trečią mokslo metų. Pamokos atsisbus Goodrich House, ant E. 31 St., nuo 2 val. po pietų. Mokytojaus lietuvių kalbą, B. Tamošaitienė ir J. W. Bendoris; tautiškus šokių, Ona Karpienė.

Pamokos visiems vaikams veltui, ir nereikia būti SLA nariu, priimami visi. Kom.

Baltimore, Md.

Lietuvių kalbos vakarinė mokykla

Visi, SLA 64 kuopos nariai, kurie norit geriau lietuvišką kalbą vartoti, neužmirškite užsiregistruoti į SLA 64 kuopos Lietuvių Kalbos vakarinę mokyklą, kuri prasidės spalio 15 d., 1940 m., Lietuvių svetainėje. Kurie norite patys lankyti mokyklą arba savo vaikus leiskit mokyti. Viskas yra veltui. Vakarinės mokyklos komisija yra sekanči: Marijona Milunaitienė, Amilija Bailienė, Ona Lukoševičienė, Antanas Kurelaitis ir Jonas Galinaitis. Mokytoja jauna ir gabi lietuvaitė, kuri Lietuvoje lankė universitetą per keturius metus ir tik ką sugrįžo į Ameriką, kovo mėnesį, panelė Darata Metelytė. Malonėkit prisiti spalio 15 d. kaip 7:30 val. vak. į Lietuvių svetainę ir užsiregistruoti.

Neužmirškite kad sekantis SLA 64 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 4 d., 1940 m., 7:30 val. vak., Lietuvių svetainėje.

Ona Lukas.

Manchester, Conn.

Kuopos jubiliejus

Oficialis pakvietimas, vietiniams ir apylinkės lietuviams dalyvauti SLA 207 kuopos jubiliejiniame parengime.

SLA 207 kuopa laimingai ir garbingai sulaukė 25 metų savo amžiaus ir jau pradeda gyvuoti antrą 25 metų periodą. Pirmą 25 metų periodą pergyveno santaikoje ir darbštume. Turi gražų išdėlį ir 112 narių. Saplio 13 d., šių metų, 2 val. po pietų įvyks jubiliejinis apvaikščiojimas. Pakvietos visos vietinės draugijos dalyvauti. Taipgi pakviesta SLA 124 kuopa iš Hartford, Conn. Broliai Jenuškevičiai, 207 kuopos įsteigėjai yra pakviesti kaip garbės svečiai. SLA Centro sek. Dr. M. J. Vinikas iš New York, N. Y. Dr. A. Shupis iš Hartford, Conn. M. V. Chase iš Hartford, Conn. Miesto valdininkai ir daug kitų prakilnių SLA veikėjų.

Mes SLA 207 kuopos visi nariai ir valdyba nuoširdžiai kviečiame kuo skaitlingiausia susirinkti pas mus į svečius ir bendrai atžymėti 207 kuopos 25 metų sukaktį.

Bilietus reikia iš kalno nusipirkti. Pardavdami pas visus komisijos narius ir valdybą. Tiketo į banketą kainą tik vienas doleris.

Dar kartą kviečiam visus, nepamirškite spalio 13 d. atvažiuoti į Manchester, Conn. 2 val. po pietų į lietuvių svetainę, 24 Galway St., Manchester, Conn.

Kviečia kuopos valdyba: J. Užupis, pirm., A. Tvaranaitis, sek., A. Sokas, išdininks.

AR UŽSIREGISTRAVOTE
SLA TREČIO VAJAUS
ORGANIZATORIUM?

Philadelphia, Pa.

Mirė SLA 135 kuopos narys a.a. Dr. S. J. Szolomskis

Rugsėjo 9 d., šių metų, pirmadienio naktį po sunkios operacijos, šešias dienas sunkiai sirgęs, numirė SLA 135 kuopos narys Dr. S. J. Szolomskis.

Dentistas Dr. S. J. Szolomskis buvo nevedęs, todėl jo kuno palaidojimu rūpinosi jo tikras brolis, pavesdamas laidotuvių patarnavimą lenkui graboriui. Iš lenkų bažnyčios ir palaidotas.

Dr. Szolomskis buvo kilęs

iš Vilniaus krašto, todėl lenkiškoje dvasioje ir buvo auklėtas. Tačiau kaip geras lietuvis mėgo prigulėti ir prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organizacijos. Būdama ramus budo žmogus ir simpatingas profesionalas-dentistas, su visais gražiai ir sugyveno, kaip su lietuviu taip ir su kitataučiais. Užtai šermenų dieną prisirinko daug žmonių atiduoti jam paskutinę pagarbą.

Mielas daktare, ilsėkis ramiai šios šalies laisvoje žemelėje.

A. Tvaranavičius,
SLA 135 kp. pirm.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI APIE ATEIVIŲ REGISTRAVIMĄ

39. Kiek laiko ima ateivui užsiregistruoti ir paduoti pirmą nuospaudą?

Registravimas neturi imti ilgiau 20 ar 30 minučių, jeigu "specimen form" iš anksto bus išpildyta, pilnai ir atsargiai. (Žiūrėkite klausimus 24—25—27).

40. Kas reikalaujama nuo ateivio, ar nuo svetimosios vaikų tėvo ar globėjo po užsiregistravimo?

Ateivių Registravimo Įstatymas iš 1940 m. reikalauja visus apsigyvenusius svetimosios pranešti kiekvieną pakaitimą gyvenimo vietos bėgyje 5 dienų po pakeitimo. Kiti ateiviai — svečiai, studentai ir kiti neįleisti pastoviam apsigyvenimui Suv. Valstijoje — turi pranešti jų adresą kas tris mėnesius ar pakeičia gyvenimo vietą ar ne. Atspausdintas formas adresos permainoms ir raportams galima gauti iš bet kurio pašto.

41. Kokia bausmė už nepašėimą pakeitimo gyvenimo vietos Immigration and Naturalization tarnystei?

Bausmė iš \$100 ir 30 dienų kalėjimo, ar abi bausmės.

42. Ar ateivis privalo pranešti Immigration and Naturalization Service biznio adresą pakeitimą?

Ne.

43. Ar ateiviai Alaskoj, Hawaii, Puerto Rico ir Virgin salose turi registruotis?

Taip. Kaip Suv. Valstijoje, taip ir ten registravimas bus atliktas.

44. Ar filipinai turi registruotis?

Filipinai Philipinų salose neturi registruotis, bet filipinai Suv. Valstijoje kaip visi kiti ateiviai turi registruotis.

45. Ar paštuose ateiviai viešai turės registruotis?

Ne. Pašto direktorius sutvarkys ateivių registravimą privačiai, ne viešai.

46. Kodėl ateivis šioje šalyje nelegaliai įvažiavęs privalo registruotis ir nepalikti jo dalyką "kažin kokiam apsiėkimui"? Ar apsimoka tokiam ateiviui "to take a chance"?

Yra visokių priežasčių kovoti dėl toks ateivis turį registruotis — (a) jeigu jis nesiregistruoja jis papuola per persekiojimą, po pinigines bausmės ir

kalėjimo; (b) jo atsitikime, Generalinis Prokuroras, sulgy Imigracijos Įstatymo jam duotos valios, negalės sulaukyti jo išdeportavimą; (c) pavojun stato jo galimą naturalizavimą ir (d) jo pozicija kaslink kitų Suv. Valstijų įstatymų nėra aiški. Daug svetimsalių, kurie atvažiojo į Suv. Valstiją nelegaliai prieš liepos 1 d., 1924 m. galį legalizuoti jų įvažiavimą sulgy rugp. 7 d., 1939 m. įstatymo.

47. Jeigu svetimsalis negali atsakyti klausimą ar dalį klausimų, ką jis turi daryti?

Jeigu jis visais būdais stengsis atsakyti tą klausimą, ir vis negali, tai turi pažymėti "don't know" ("nežinau").

48. Kokius klausimus ateivis 14 metų amžiaus ir daugiau privalo atsakyti?

Ateivių registravimo klausimai seka — jų bus 15:

1) Vardas, pavardė, kokių vardu ateivis įvažiojo į Suv. Valstiją, kokių kitu vardu jis buvo žinomas ar vadinamas, tėvų vardą ištėkėjusios moters; 2) Gyvenimo vietos adresas; 3) Gimimo vietą ir dieną; 4) Kokios šalies pilietis; 5) Vėdes ar ne. Rasė; 6) Fiziškas aprašymas (aukštis, svoris); 7) Vieta ir diena paskutinio įvažiavimo į Suv. Valstiją, kaip įvažiojo, kaip įleistas. Dieną pirmo atvažiavimo į Suv. Valstiją; 8) Kiek metų ateivis Suv. Valstijoje išgyveno ir kaip ilgai ketina čia būti; 9) Užsiėmimas ir darbdavio vardas; 10) Narystės klubuose, organizacijose ir draugystėse; 11) Tarnavimas kariuomenėje; 12) Pilietybės stovėjimas Suv. Valstijoje (pirmos pilies, etc.); 13) Artimos giminės Amerikoje; 14) Kriminališkas rekordas; 15) Priklausymas prie organizacijų, kurios dirba svetimos šalies ar kitos valdžios naudai.

49. Kokius klausimus ateivių vaikai iki 14 metų amžiaus, tėvai ir globėjai turės atsakyti?

Visus klausimus apart 6—10—11—14—15. Po klausimu 9 — tėvas ar globėjas įregistruodamas ateivį vaiką iki 14 metų amžiaus turės paduoti savo vardą, adresą ir būdą. Po klausimu 12 — informaciją apie pilietybės stovį vieno iš tėvų, sulig nurodymų.

PAŽYMĖJIMAI IŠ REDAKCIJOS KREPŠIO

"NEBUSIM VERGAIS!" Niekam, kas bent kiek yra susipažinęs su lietuvių literatūra, nebuvo paslaptis, kad šių žodžių ir poemos tilpusios Tėvynėje autorius yra Kleofas Jurgelionis.

Nuo šio Tėvynės numerio Tėvynės sveikatos puslapyje redaguos Dr. S. Biežis, SLA Daktaras-Kvotėjas, bendradarbiaujant lietuvių daktarams ir sveikumo žinovams. Dr. S. Biežio priežiurą nebus užmetimų, kad apie sveikatos dalykus sveikatos puslapyje rašo ne daktarai, bet advokatai ir kiti žmonės. Vienok kaip bus su užmetimu, kad į įstatymų dalykus pas mus kiti daktarai, nustumdami į šalį advokatus?

ŠELPIMAS Lietuvos pabėgėlių, kurie pabėgo nuo tiranijos teroro, yra žmoniškumo darbas, o prie to yra ir mūsų tautos reikalas. Tik tie, kurie yra pametę visą žmoniškumą ir yra sužvėrėję savo fanatiškame komunizme, neturi ir gėdos atidaryti savo burnas prieš humanitarizmą. Jų žvėriškumas turi būti mums dar vienu paakstinimu būti žmonėmis. Kur tiranija veikia,

ten mes visuomet bėgsime su pagalba nelaimingoms jos aukoms.

LIETUVOS pabėgėlius, tukstantį vyrų, moterų ir vaikų, kurie pabėgo nuo bolševikų teroro Lietuvoj, sušelpiti pinigais galima dar dabar, kol nepaskelbtas karas tarp Amerikos ir Vokietijos. Todel su aukomis turime labai pasiskubinti.

TARP PABEGĖLIŲ iš Lietuvos yra apie 40 buvusių Lietuvos valstybės pareigūnų, kurių bolševikai gyvų nepaleistų, jeigu tik juos sučiuptų. Ar kas turi teisės sakyti, tiems buvusiesiems Lietuvos pareigūnams, kad jie gryžtų Lietuvon ir atstatytų savo kruti- nės bolševikų pištalietais? Jie išbėgo iš Lietuvos taip kaip stovėję, be skatiko. Jiems šioj valandoj taip pat reikia pagalbos, kaip ir keliems šimtams vyrų, moterų ir vaikų, palikusių Lietuvą išsigelbėjimui nuo bolševikų pagiežos ir tikros "likvidacijos".

"PRARADĘ VALSTYBĘ, gelbėkim tautą", sako Darbininko redaktoriaus. Tikrai, bergždžios dabar būtų kalbos

ir pastangos gelbėti Lietuvos valstybę. Mums reikia gelbėti Lietuvos žmones nuo bolševikų teroro ir gelbėti pačius save nuo komunizmo.

P A Š T O ŽENKLELIAI (stamos), su kuriais dabar ateina laišškai ir laikraščiai iš bolševikų smaugiamos Lietuvos, dar nėra bolševikų darbo. Dažniausia vartojamas ženk- lelis rodo angelą su sparnais ir komža ariantį žemę senovišku arklui, o toliau matyt didelis lietuviškas kryžius. Tai labai keistas ženklelis. Šiandien Lietuvos žemės nebėra joks angelas su komža ar be komžos. Bet Lietuva neša sunkų kry- žių. Vartodami tuos ženklelius su kryžiais, pašto darbininkai gal mums nori priminti apie tą sunkų kryžių, kurį Lietuva turi nešti ant savo pečių.

DAR NESENAI gyvuoja jaunuolių Philadelphijoj (SLA 370 kuopa), ir jau susilaukė pirmų vestuvių savo narių tarpe. Tos kuopos išdė globėjas Kazimieras Ramanauskas vedė kuopos išdininę Genovaitę Zavadskaitę, ir dabar turės globoję ne tik išdė, bet ir išdininę. Jų vestuvės įvyko rugsėjo 29 dieną. Tai labai

linksma žinia. Jaunavedžiams linkime malonaus sutartino gyvenimo.

SAKOMA, kad dabar Lietuvoj visa žemė ir visi fabrikai ir viskas priklauso "liaudžiai". Ką tas reiškia? Tas reiškia, kad nei Jonas, nei Petras, nei Kazys nebetingi nieko, nebetingi nei to, ką turėjo. Ir visa liaudis nieko neturi, nors jai "viskas" neva priklauso. Kas gi "viską" turi? Tas, kurs viską valdo. O visko valdytojas yra "didysis" Stalinas.

ONOS ZINKIUTĖS Pasiges mūsų broliai SLA Worcesterio kuopoj. Ji pakeitė ir savo gyvenimo vietą ir savo vardą. Tikėtai ar netikėtai ištėkėjus, po to kaip jos paveikslas maudymosi kostiume tilpo Tėvynėje, ji dabar gyvena su savo vyru Brooklyne, N. Y.

NAUJŲ NARIŲ įveždinimo vakarienes ketina surengti šiuo sezonu visa eilė Susivienijimo kuopų. Vakarienėse bus įvežtinti ir gaus po garbės ženklą atminčiai tie nariai, kurie prisirašė prie Susivienijimo per Antrą Pažangos vajų. Tokių narių yra su viršum 1300.

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuviių Veiklą Amerikoje

SELPKIME LIETUVOS PABĖGĖLIUS

Visiems lietuviių laisvės brangintojams dar sykį primename, kad Lietuvos pabėgėliams, kurie pabėgo į Vokietiją nuo raudonojo teroro, reikalinga greita pagalba.

Aukokite kiek kas galite ir darykite tą tuojau. Aukas siųskite į Tėvynės redakciją.

Apie vargingą tukstantčio pabėgėlių padėtį Vokietijoje jau buvo rašyta per eitamę Tėvynės numerį. Dabar iš Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono gavome dar sekamą pranešimą, kuri malonėkit perskaityti, ir perskaityt tuojaus parinkite aukų ir atsiųskite jas į Tėvynės redakciją, iš kur jos tuojaus bus pasiųstos telegramu Lietuvos pabėgėliams Vokietijoje.

Lietuvos pabėgėlių padėtis Vokietijoje

Rugsėjo 12 d. rašytame laiške p. St. Kuzminskas, pirminkas komiteto nuo raudonojo teroro pabėgėliams šelpiti, rašo iš Berliano, kad pabėgėlių skaitlius didėja kas naktį, kas dieną. Atbėgėliai, žinoma, nieko su savim neatsineša, tik gyvybę; esama ir tokių pabėgėlių, kurie atbėgti nebėgali. Vargšams truksta ypač drabužių, nes su valgiu dar pusė bėdos. Bėbėgant nuo raudonų užpuolikių, drabužiai suplyšo. O čia ateina šalios rudens naktys, o kiek vėliau ir žiema. Bet pasiųsti šiltų drabužių neįmanoma del karo apstovų. Tik pinigine pagalba būtų efektyvė. Šiomis dienomis Pasiuntinybės ir Konsulatų tarnautojai ir vienas kitas iš visuomenės sumetę vieną šimtą dolerių pasiuntę kabeliu tiems bolševikų okupacijos tremtiniams. Bet tai yra labai mažai, tačiau tai yra tik pradžia. Pabėgėlių tarpe esama vaikų ir moterų. Amerikos lietuvių moterų organizacijos kviečiamos į savo veikimo šio sezono planą įtraukti ir pabėgėlių šelpimą Prusose ir net Francijoje. Čia Francijoje esama žymus skaitlius studentų likusių be pašalpų ir šiaip darbininkų. Lietuvos garbės konsulas ponas Mallet yra sudaręs šelpimo komitetą, bet be pašalpų iš svetur nedaug ko begalima tikėtis iš karo perbloktų vietos geradarių.

Gerb. Kuzminskas rašo šitaip:

„Mūsų kreiptasi į pašalpų organizacijas ir į kelių kraštų Raud. Kryžius. Visur rasta palnakaus mums nusistatymo ir net gautu konkretių pažadų. Tačiau ligšiol realios paramos nei pinigais, nei rubais iš niekur negauta. O savo ruožtu pabėgėlių šelpimo reikalas su kiekviena diena darosi vis opesnis — prasideda ruduo, turimi drabžiai baigia susidėvėti. Apskritai reikalas didelis, nes net ir tie, kur gauna darbą, tegali kaip svetimšaliai uždirbti tik buti ir maistui, o aprangai ir šeimai nieko nelieta. Taigi pabėgėlių SELPIMO REIKALAS NET IR TUO ATVEJU, KAI JŲ DAUGUMAS TURĖTŲ DARBĄ, VISTIEK BUS BUTINAS. Del to kiekvienam atveju tur buti panaudotos visos pastangos, išmėginti visi galimūmai gauti tam taip reikalingų lėšų.

Berliano lietuvių savaitiniai subuvinai vyksta kas penktadienis. Į juos susirenka kone visa lietuvių kolonija. Ten pasiinformuojama, susigijvenama. Dvasiniais reikalams yra

gautos lietuviškos pamaldos ir jau 8 rugsėjo Liudgeros bažnyčioje skambėjo lietuvių giesmės.

Atvykstantiems į Berlianą pabėgėliams padedama susirasti prieinamą pastogę ir teikiamos kitos informacijos kaip, kur ir kas darytina gauti darbo leidimui ir kitus apsigijvenimo formalumus atliekanti. Stengiamasi visi pabėgėliai suregistruoti, nustatant jų profesiją, ir kitas reikalingas žinias. Ligšiol 486 jau atsilepė, bet antra tiek dar neatsakė.

Visi pabėgėliai yra išbėgę be jokios mantos ir be išteklų. Jiems reikia žieminių apsiaustų, kostiumų, megstinių, pirštinių, kojinių, batų, skalbinių. Bet Sąjunga neturėdama pati nei pinigų, nei kitų dalykų, negali teikti pabėgėliams tiek ir tokios paramos, kiek ir kokios jėje privalo. Daroma viskas, kas esamomis aplinkybėmis galima daryti, pasitikint, kad gera valia ir tauriomis pastangomis tiek Sąjungos žmonių, tiek tu lietuvių, kurie šiame dideliame darbe ateina Sąjungai talkon, pasiseks apsaugoti netekusius tėvynės mūsų tautiečius nuo materialinio ir moralinio skurdo, nuo to emigrantiško sunykimo, kuris šiuo metu kaip tik tikiama, grėsia daugumai mūsų pabėgėlių“.

Pittsburgh, Pa.

Ant lauzo sudegino Lietuvių Ukio morgičių

Pittsburgho lietuvių dar vienas įžymus darbas, tai sudegimas morgičių Lietuvos Country Club, Lietuvių Ukės, Willack, Pa. Tas įvykis sekmdienį, rugsėjo 22 dieną. Aštuoni metai atgal, atėjo agentas pas K. Stravincką, siūlydamas apieštat farmą pirkti 12 mylių nuo Pittsburgho. Stravinckas, pasitaręs su Pivaronu, Pakrosniu ir Gedrimu, nuvyko apžiūrėti tą apieštat farmą ir pradeda dermą. Sudėjo gana gerą dalį pinigų Pakrosnis, Pivaronas ir Gedrimas ir nupirko tą farmą. Atsirado ir daugiau kurie prisidėjo su keliais šerais ir pradėjo taisyti, valyti, lyginti. Per tuos 8 metus taip pataisė, kad dabar turime gražiausią vietą vasaros išvažiavimams. Netik lietuvių ten rengia piknikus, išvažiavimus, bet ir svetimtaučiai. Džiaugiasi tie, kurie gauna tą vietą pasisamdyti. Tuo pačiu kartu garsina ir lietuvių vardą, nes kokie parenkimai nebūna vis garsina, kad Lithuanian Country Club. Nors ir daug kaštavo visokie pataisymai ir dviejų darbininkų užlaikymas daug kainuoja, bet taip versta, kad morgičiai (paskola) eitų žemyn, o ne aukštyn.

Paskutinis tukstantis dolerių buvo atmokėtas J. Pakrosniui. Del tos progos rugsėjo 22 dieną buvo gana gražus burys narių ir svečių. Vakare kai sutemo ukės darbininkas sukro- vė didelį laužą iš jaunų medelių, ką daugelį reikėjo iškapot, nes pertankiai augo. Pirmininkas P. Pikelis visus užkoman- davo eit prie laužo, o išdininkas P. Stulgincas paskolos dokumentus sudėjęs į didelį popierinį bakšą neša prie pagalktos vietos. Pikeliui uždegus laužą pirmas klubo pirminkas P. Pivaronas, antras buvęs pirmininkas S. Simanavičius ir drauge Pikelis visi trys užvertė ant ugnies morgi- čiaus popierius ir sudegino. P. Pivaronas, Simanavičius, Pikelis, Kraužis, Stulgincas, Kin-

deris, Stravinckas, Naujokas visi pasakė po gražią prakalbę, tik Pakrosnis atsisakė kalbėti. Visi kvietė kad daugiau lietuvių prisirašytų ir taip atvažiuotų paviešėti į savo tautiečių pastogę. Daugelis pasizadėjo įsirašyti, but narių. Kiti planuoja statyti naują modernišką namą ant Birutės kalno, truputį toliau nuo senojo. Taigi kada jau skolos nebus, tai nėra jokios abejonės kad pasilikis dar viena graži Pittsburgho lietuvių įstaiga. Pittsburghiečiai turi savo dvi gražias svetaines žiemos parengimams ir turės vieną vasaros parengimams, kur priklausio jos nariams. Pileičių Svetainė S. S. daly šią vasarą tapo naujai pertaisyta viduj ir gražiai apmalevota iš lauko. Jaunas gaspadorius Beny Rupslaukis, kurs vadinas sutrumpintai Rassel, tik sukinas po gražią svetainę, taippat ir jo žmonelė Milda Rassel.

J. Virbickas.

Washington, D. C.

Rezoliucija Lietuvos reikale

Pasekmingai gyvuojanti Washingtono mieste Baltiškai amerikoniška draugija, kurios nariais yra lietuviai, latviai ir estai, savo paskutiniame susirinkime išnešė sekamą rezoliuciją del Rusijos agresijos aktų prieš Lietuvą, Latviją, Estiją ir Suomiją:

We, the members of The Baltic American Society of Washington, D. C., and loyal American Citizens of Baltic and other origins, at a regular meeting held on Sunday, September 22, 1940 hereby approve the following resolution and petition to the United States Government:

1. We unanimously express our gratitude and appreciation for the protest lodged by this government against the acts of aggression by Soviet Russia against Finland, Estonia, Latvia and Lithuania.

2. We endorse the action of our President of the United States of America to "freeze" the assets of the Republics of Estonia, Latvia and Lithuania and to recognize in the United States of America until such time as the independent Baltic Republics shall make disposition of same.

3. We extend our collective thanks to the President of the United States and the Secretary of State for their unfailing efforts in support of Democracy, not only within the boundaries of these United States, but also of other republics of the world.

4. We endorse the action being taken by representatives of our government against subversive elements which tend to undermine the internal structure of our form of government in collusion with agents of foreign powers.

5. We protest vehemently against the illegal occupation of the Baltic Republics of Estonia, Latvia and Lithuania by Soviet Russia and trust that the government of the United States of America will refuse to recognize this illegal violation of the principles of international law and humanitarian conduct.

6. We consider the so called elections of July 14th last, conducted in the Baltic Republics under the supervision of the occupational army of Soviet Russia, as having been under duress and therefore illegal and against the will of the inhabitant of Estonia, Latvia and Lithuania who are by overwhelming majorities against communism.

7. We wish to petition our government to permit the Ministers and Consuls of the Baltic Republics to perform their appointed duties as heretofore and to have our duly accredited American diplomatic representatives in the Baltic region and Soviet Russia safeguard American nationals and American interests in the Baltic region.

8. We further petition the Government of the United States of America to use its good offices to restore the independence to the Republics of Estonia, Latvia and Lithuania and to aid its constituents as much as the international law and humanitarian principles will allow.

The president and secretary of The Baltic American Society of Washington, D. C. are hereby authorized to send this petition-resolution to the Government of the United States, to the Baltic Legations in the United States and to the press.

Ellis Haworth, President, L. J. Esunas, Secretary.

New York, N. Y.

Lietuvių Studentų ir Alumnų klubo veikla

Po vasaros atostogų klubas vėl pradėjo savo darbą ir pirmas juo susirinkimas įvyko rugsėjo 15 d., 1940 m.

Išrinkta nauja klubo valdyba susidedanti iš pirmininko Edwardo Paulonio, 440, Middle Neck Road, Little Neck, L. I., vice-pirmininkės ponios Frances Chase, Jamaica, L. I. ir sekretorės panelės J. Viksvaitės iš New Egypt, N. J.

Tarp kitų klubo bėgamųjų reikalų svarstyta ir reikalingumas sueti į artimesnę pažintį su kitomis vietos organizacijomis. Klubas iki šiol vietos visuomeniniame gyvenime aktyviai nedalyvavo, nes pats klubas yra ne politinio, bet daugiau socialinio pobūdžio su tikslu suartinti visą mokslus einančią lietuviškos kilmės jaunuosnę. Susirinkimai ir diskusijos laikomos kas mėnuo įvairių narių namuose iš eilės. Butų malonu jei daugiau jaunimo susidomės tapti šio gražaus klubo nariais.

L.

New York, N. Y.

P. Rimkaus dainavimo studija

Menininkas Pranas Rimkus mokinis dainavimo savo naujojo studijoje, kurią neseniai atidarė New Yorko mieste. Dabar jis priimdinėja norinčius mokintis dainavimo šeštadienio vakarais nuo 8 iki 9 val. vakare. Kiekvienas čia gali ateiti ir išbandyti savo balso gerumą ir gauti menininko Rimkaus patarimą veltui.

Menininko Prano Rimkaus studija randasi Carnegie Hall, kampas W. 57-tos gatvės ir 7-tos Avenue, kambarys 814.

Suinteresuoti dainavimo menu prašomi atsilankyti šį ar sekamą šeštadienį nuo 8 iki 9 val. vakare.

Cleveland, Ohio

Dirvos jubiliejinis koncertas

Savaitraštis Dirva, kuri išeina Clevelande jau 25 metai, šį rudenį, spalio 20 d., rengia 25 metų sukaktuvių paminėjimo koncertą. Žymiausias šio koncerto dainininkas bus svečias artistas Aleksandras Vasiliauskas, iš New Yorko, ir kitos įžymesnės vietos meno spėkos. Programas atsibus Lietuviių salėje, nuo 5:30 val. vakare.

Komisija.

Del Lietuvos Laisvės Paskolos bonų

Lietuvos Pasiuntinybė savo laiku buvo pranešusi, kad L. L. Paskolos bonų ir kuponų išpirkimas nutruko del nebegavimo tam tikslui kreditų iš rusais okupuotos Lietuvos. Lietuvos Pasiuntinybė tam reikalui pinigų ir dabar nesitiki, tačiau norėtų žinoti kokioje sumoje, kokių numerių bonsai ir kiek kuponų tebėra pas žmones Amerikoje dar neapmokėtų. Todėl šiūomi L.L.P. bonų ir kuponų savininkai yra prašomi paprastais laiškais ar atvirutėmis pranešti:

- 1) Kiek iš viso turi bonų;
- 2) Bonų numeriai ir raidės (pav. A12045, B17349);
- 3) bendroji visų bonų suma;
- 4) kurie bonsai pratęsti ir iki kokių metų;
- 5) Ar bonsas turi paženklinimą, kad 1935 m. nušimtis apmokėtas?
- 6) Kiek prie kiekvieno bonso turite senų (nuo 1921 iki 1934 m.) kuponų;
- 7) Ar turite naujų (nuo 1936 metų) kuponų ir nuo kurio meto?
- 8) Kokia visų naujų kuponų suma imant iki 1945 metų?

Zinios apie bonusus ir kuponusus siųstinos adresu: Lithuanian Legation, 2622 — 16th Street, N. W., Washington, D. C.

Persergsti neparsiduot Sovietų Rusijai

Clevelando Lietuvių Vaizbos Butas savo susirinkime laikytame rugsėjo 22 d., apsvaartęs Amerikos spaudoje pasirodžiusį Sovietų atstovybės Washingtono pareiškimą, kad visi lietuviai Amerikoje, kurie nėra U.S.A. piliečiais, užsiregistruotų Sovietų atstovybėje, priėmimui Sovietų Rusijos piliečybės.

Nutarė persergėti Clevelando ir bendrai Amerikos lietuvių, nesančių šios šalies piliečiais, nesiregistruoti nei viešam, nes tai reikėtų pasidaviti rusų globali ir valdžiai ant visados, kad daugiau negalėtų nei pakelti balso už savo gimtinės šalies laisvę.

Vaizbos Butas prašo ir ragina lietuvių nesiregistruoti patiems ir kur galima protestuoti prieš Sovietų pavergimą Lietuvos ir prieš tuos Amerikoje, kurie už tokią registraciją agituotų.

New York, N. Y.

Lietuvių kalbos kursas Columbia universitete

Šiais metais Columbia universitete vėl bus duodamas lietuvių kalbos kursas. Pamos jau turėjo prasidėti rugsėjo 30 dieną, bet per visą šį mėnesį lietuvių kursui studentai galės registruotis. Lietuvių kalbos dėstytoju vėl bus profesorius Juozas Rimavičius (Raymond), kurs jau penkti metai kaip dėsto lietuvių kalbą šiame universitete su puikomis pasekomis.

Lietuvių jaunimas yra raginamas naudotis šia proga ir lankyti lietuvių kalbos kursus Columbia universitete.

Ar atlikote savo SLA. pareigą?

Imigrantų problemos

Amerikos pilietės vyro pilietybė

Klausimas: Prieš aštuonis metus apsidėžiau su Amerikos piliete. Mes gyvenome mano sename krašte kelis metus, bet dabar Suv. Valstijose. Noriu tapti Amerikos piliečiu. Ar turiu prašyti pirmų popierių?

Atsakymas: Gegužės 24 d., 1934 m. įstatymas buvo priimtas, kuris duoda Amerikos pilietės vyrui panašias naturalizacijos teises, kokios duodamos Amerikos piliečio žmonai. Daugumas naturalizacijos teismai dabar duoda tas teises visiems ateiviams, kurie apsi- vedė su Amerikos pilietėmis nuo rugsėjo 22 d., 1922 m. Tamstai pavelins prašyti ant- rų popierių be pirmų, bet tu- rėsi įrodyti trijų metų apsigyvenimą Suv. Valstijose.

Kanada ir Bermuda neleidžia ne pirmenybės kvotos aplikantus

Klausimas: Ar žmogus atvykęs čia Pasaulinės Parodos reikalais gali vykti į Kanadą arba Bermudą ir ten prašyti vizos nuolatiniam apsigijveni- mui Suv. Valstijose?

Atsakymas: Bermuda turi įstatymą, kuris draudžia įlei- dimą asmens, kuris ten vyks- ta tikslu prašyti amerikoniš- kos imigracijos vizos. Asme- nys, atvykę į Suv. Valstijas kaip svečiai, jeigu važiuoja į Kanadą įieškoti vizų, papras- tai, Kanados imigracijos in- spektoriai atgal siunčia prie rubežiaus. Kanados autorite- tai išėmimą daro tik atsi- kimuose nekvotinių ir pirm- nybės kvotos giminių Ameri- kos piliečių (tas reikiška žmo- ną, vyrą, vaiką ar tėvą). To- ki asmenys įleisti, jeigu spe- cialiai aprupinami tarpe imi- gracijos viršininkų Kanadoj ir Suv. Valstijose padaryti po "pre-examination" Amerikos Immigration Tarnystės.

Kiti ateiviai gyvendami pie- tuj Californijoje paprastai va- žiuoja į Meksiką pamainymui stovio.

Mokinių Algų ir Valandų įstatymas

Klausimas: Mano sunus mo- kinasi amata didelę kompa- nijoje, kuri veda tarpvalstybi- nį biznį. Jam mokama mažiau kaip įsteigta minimumo alga. Ar tas skaitoma įstatymo per- žengimu?

Atsakymas: Biznio kompa- nijos, kurios samdo mokinius, gali jiems mokėti mažiau nu- statytą minimumo algą, jeigu jie turi rašytą sutartį su dar- bininku, kurį jie apsiima iš- mokinti kokį amatą. Sutartis turi aprūpinti nemažiau kaip 4,000 valandų nuolatinio dar- bo ir 144 valandas per metus mokslo klasėj, apie dalykus, kurie liečia jo užsiėmimą.

Kanada ir Suvienytos Valstijos

Klausimas: Praneškite kaip Kanada lyginsai su Suv. Valstijoms?

Atsakymas: Suv. Valstijos, su teritorijoms ir pavaldinys- tėmis, apima 3,738,395 ketvir- taines mylias. Pagal 1930 m. gyventojų suskaičymo, gyven- tojų buvo 137,008,438.

Kanada apima 3,694,863 ketvirtaines mylias su 24,500 mylių pakraščio linija, 3,000 mylių rubežiu su Suv. Valsti- jomis. Kanada 1931 m. gyven- tojų turėjo 1,376,786.

METRIKAI

Šiandien su senatvės pensi- joms, kaip ir visokioms kitoms pensijoms ir socialės apsau- gos įstatymo aprupinimais, kiekvienas žmogus privalo tu- rėti gimimo sertifikata. Yra be galo sunku kai kurių tautų žmonėms gauti kokį nors me- tų palidijimą iš savo šalies.

Mums pranešta atsitikimas seno vyro Illinois valstijoje. Prašydams senatvės pensijos padavė 67 metus. Bet tyrinė- jimai parodė, kad jis tris syk padavė jaunesnius metus ir sykį senesnius. Pagal jo į Su- vienytas Valstijas įleidimo re- kordą jis turėjo 69 m. Jo sekuracijos popieros parodė 63 m. Apsivedant jis numušė 10 metų nuo savo amžiaus. Tad pagal jo duotų informaci- jų nėra stebėtina, kad jo pen- sijos aplikacija buvo atidėta del tikresnių informacijų. Gir- dėdami apie šitą visą, asekur- racijos kompanija pradėjo ki- stis į šito žmogaus reikalą, ir jeigu tik pasirodys, kad jis padavė klaidingas informaci- jas apie metus kompanija atsi- sakys išmokėti pinigus.

Bet šiandien viskas kitaip stovi negu praityje. Darbda- viai nenorj samdyti vidutinio amžiaus darbininkų, ir todėl daug žmonių pasiduoda jaunes- niais. Gal tai laikinai pagelbs- ti gauti darbą, bet yra tikra bėda kada jaunystė praeidi ir senatvei visokia pagalba tei- kiama. Kiekvienas paduoda metus kada atvyksta į Suv. Valstijas. Prieš 1918 m. atei- vis tik pasakė metus. Bet nuo 1918 m. pasai reikalaujami nuo ateivių, kurie turi pažy- metus atvieio tikrus metus. Tikri metai reikalaujami nuo žmonių kada cenzas gyvento- jus suskaičia kas dešimts me- tų. Nėra jokios bausmės už padaviną neteisėtų metų, bet tai gali sudaryti daug kliu- čių.

Metrikai atsako visus klau- simus. Tik nevisuomet gali- ma gauti tokį palidijimą. Tas ypatingai liečia šalis, kurios įsteigtos po pasaulinio karo, arba po revoliucijų.

Daugumoje atsitikimų seni rekordai sunaikinti ar perkeli- ti kitas vietas.

Bet vistiek, kiekviename at- sitikime kada svetimtautis tu- ri pristatyti metų raštą, jis turi bandyti išgauti gimimo sertifikata iš savo šalies. Nors sykį dėti pastangas juos iš- gauti. Pasiųsk užregistruotą laišką prašydams tokio certi- fikato su tinkamu mokesčiu. Laikyk kopiją tokio laiško. Jeigu į gerą laiką atsakymo negausi, arba jeigu atsaky- mas nėra tinkamas, tai kores- pondencija parodys, kad tam- sta bandei išgauti gimimo cer- tifikatą. Afideivitai tada turi buti pristatyti tikrų metų įro- dymui ir liudijimai teisingų liudininkų.

Tie visoki keblumai surišti su išgavimu gimimo certifi- kato parodo kaip yra svarbu už- registruoti visus gimimus Suv. Valstijose. Kada vaikas pirmą kartą lanko mokyklą turi pa- rodyti gimimo sertifikata. Vaikai įieškodami darbo irgi turi neštis metrikus, nes nau- jas Fair Labor Standards į- statymas, paprastai žinomas kaipo Valandų-Algų įstaty- mas, reikalauja certifikatų nuo nepilnamečių, kurie įieško- darbo industrijose ir amatuos- se. Balsavimo teisė kartais nuspresta metrikais ir daug- umoje atsitikimų įrodymas metų reikalaujamas kada jaunieji nori arba bando apsigyventi. Pa- galiau gimimo sertifikatas tu- ri buti pristatytas kuomet žmogus nori atsisistatyti iš dar- bo ir nori prašyti pensijos.

FLIS.

h) The member shall pay monthly or annual premiums into the Mortuary Fund of the Alliance in the amount or amounts required by the adopted table of rates for the class of insurance indicated on the first page of the Certificate, and in addition thereto shall pay a monthly per capita tax to provide for the expense of management of the Alliance and of the Subordinate Lodge in accordance with the by-laws of the Alliance. All premiums, dues and assessments are payable in advance, and they may, at the option of the member, be paid in advance monthly, quarterly, semi-annually or annually. The monthly and annual premiums under this Certificate are indicated on the first page hereof. The dues payable into the General or Expense Fund of the Alliance are included in the amounts shown, but not the dues payable for the expense of management of the Subordinate Lodge. All benefits and rates payable into the Mortuary Fund shall not be subject to change, provided, however, that if the

reserves become impaired the insured member shall pay his equitable proportion of deficiency in the Mortuary Fund as ascertained by the Supreme Executive Board of the Alliance, or upon written application or consent of the member his certificate may be charged with its proportion of any deficiency in the Mortuary Fund disclosed by valuation with interest at 5% per annum.

Reinstatements.

i) If this Certificate shall lapse in consequence of default in payment of any dues, premiums or assessments, unless cash surrender value has been paid, it may be reinstated in the following manner: (1) within three months after the date of lapse, upon application to the Supreme Secretary of the Alliance and payment of all overdue premiums or assessments and (2) at any time thereafter, upon new medical examination to determine the applicant's insurability to the satisfaction of the Alliance, the payment of reinstatement fee and the payment of all overdue premiums or assessments, with interest at the rate of 5 per cent per annum. The reinstatement shall become effective from the date of the Supreme Executive Board order granting the reinstatement in accordance with the By-Laws of the Alliance now in force or hereafter to be adopted.

Unauthorized Acts

j) All acts of officers or members of the Lithuanian Alliance of America concerning this Certificate not in accordance with the authority given by the Constitution and the By-Laws of the Alliance shall be null and void.

Limitation of Actions.

k) No suit or action in law or equity upon any claim arising out of, or by reason of the Death Benefit Certificate issued by the Alliance, shall be maintainable unless commenced within two years after the cause of action has accrued. If any time limitation of this Certificate with respect to bringing any action at law or suit in equity is less than that permitted by the law of the state in which the insured resides at the time of issue of this Certificate, such limitation is hereby extended to agree with the minimum period permitted by such law.

Incontestability.

l) Except as to the supplementary contract or rider hereto attached, and except for non-payment of premiums, dues or assessments, and violation of the provisions relating to occupation and suspension or expulsion as substantially set forth in this certificate and the By-Laws of the Alliance, and except as to provisions relating to suicide, this Certificate shall be incontestable when it has been maintained continuously in force for a period of two years during the lifetime of the insured from its date of issue, provided that, if this contract has been reinstated at any time, then said period of two years shall run from the date of last reinstatement as to any representations and requirements for such reinstatement.

Grace Periods, Lapses and Non-Forfeiture.

m) A grace of ninety days will be granted for the payment of every premium or assessment. Should the death of the insured member occur within the said period of grace this Certificate shall continue in full force, but the overdue premiums or assessments will be deducted from the amount otherwise payable to the Beneficiary. Failure to pay any premiums or assessments when due or prior to the expiration of the said period of grace shall constitute a default in premium payment, and thereupon this Certificate shall immediately lapse and completely terminate. Provided, however, that under all Certificates covering Class N 1, Class N 2 and Class N 3, if premiums have been paid for three full years or more, a Cash Value equal to the full reserve of the Certificate for each Class respectively, less a surrender charge not greater than two per cent of the sum insured, prior to 21st year of duration and the full reserve thereafter shall be available. The basis for such reserve shall be the American Experience Table of Mortality with interest at 3½ per cent per annum according to Illinois Modification Method.

Certificate Loans.

n) Loans for a total amount not exceeding the Loan Value according to the table for the respective Class of Certificate N 1, N 2 or N 3, shall be available on proper assignment of the Certificate, and on sole security thereof, at any time after the premium for the third Certificate year has been fully paid, provided the member is in good standing. The Alliance shall have the right to defer the making of any loan for a period not exceeding 90 days from the date of application therefor (unless for the purpose of paying premiums, dues or assessments on the Certificate of the Alliance).

Any indebtedness to the Alliance on its Certificate or Certificates, at the date of loan together with interest in advance on said loan to the end of the current Certificate year and any unpaid premiums or dues for the current Certificate year, will be deducted from the amount of said loan. Interest on loans shall be at the rate of 5 per cent per annum, payable at the end of each Certificate year. Interest not paid when due shall be added to the existing indebtedness. The total indebtedness thus created shall bear interest at the same rate. Failure to repay any loans or interest thereon shall not void this Certificate, unless the total indebtedness with interest shall equal or exceed the loan value of the Certificate at the time of such failure nor until thirty days after notice shall have been mailed to the last known address of the insured member of record at the Home Office of the Alliance. At any time, while this Certificate is in force, the whole or any part of any such indebtedness may be repaid. At the death of the insured member any such indebtedness to the Alliance shall be deducted from the amount of benefit payable thereunder.

Cash Surrender.

o) After the premium of the third certificate year has been fully paid, upon proper surrender and delivery of the Class N 1, N 2 or N 3 Certificates two months from the date upon which the premium in default fell due, the Cash Value shall be paid in cash. The Alliance shall have the right to defer the payment in cash of any value under the Certificate of Class N 1, N 2 or N 3 for a period not exceeding 90 days from date of application therefor (unless for the purpose of paying premiums or dues on the Certificates of the Alliance). Upon receipt of the cash surrender value the member shall forfeit the membership in the Alliance with all rights and privileges thereunder.

Paid-Up Insurance.

p) At any time after the date upon which the premium in default fell due after the Certificate has been in full force for three or more years the member holding Certificate of Class N 1, N 2 or N 3 shall have the right to purchase Paid-Up Life Insurance in the amount shown by the table for the respective Class of Certificate the corresponding Cash Value of which shall be available in cash at any time upon proper surrender and delivery of the Certificate. This provision for Paid-Up Insurance shall automatically apply, unless one of the other two options is elected by the member in the manner required and within the time stated. The member who elected, upon default in payments of premiums to avail himself of the paid-up insurance value shall be barred from all other rights and privileges of membership in the Alliance, unless he continues to pay the prevailing per capita tax for the expense of management of the Alliance and of the Subordinate Lodge.

Class N 1 Whole Life With Non-Forfeiture.

5.—This Class of Insurance is available to old and new members from 16 to 60 years of age. Members holding Class N 1 Certificates shall pay a level rate required at the attained age at issue or transfer throughout life as shown by the following table of rates, based on American Experience Table of Mortality with 3½% interest. Certificates of insurance in this Class shall be issued in the amounts ranging from \$100 to \$5,000 and the premiums shall be paid in accordance with the following Table of Rates.

The dues payable into the General or Expense Fund of the Alliance are included in the amounts shown, but not the dues payable for the expense of management of the Subordinate Lodge.

TABLE OF RATES CLASS N 1

Age	\$100		\$150		\$250	
	Monthly	Annual	Monthly	Annual	Monthly	Annual
16	\$0.30	\$3.48	\$0.37	\$4.17	\$0.49	\$5.57
17	.30	3.41	.37	4.20	.49	5.64
18	.31	3.51	.38	4.25	.50	5.71
19	.31	3.54	.38	4.29	.51	5.79
20	.31	3.58	.38	4.35	.52	5.88
21	.31	3.61	.38	4.40	.52	5.96
22	.32	3.65	.40	4.48	.53	6.05
23	.32	3.69	.40	4.52	.54	6.15
24	.32	3.73	.40	4.58	.55	6.25
25	.33	3.77	.41	4.64	.56	6.35
26	.33	3.81	.41	4.70	.57	6.46
27	.34	3.86	.43	4.77	.58	6.58
28	.34	3.91	.43	4.85	.59	6.70
29	.34	3.96	.43	4.92	.60	6.82
30	.35	4.01	.44	5.00	.61	6.96
31	.35	4.07	.44	5.09	.62	7.10
32	.36	4.13	.46	5.18	.64	7.25
33	.37	4.19	.47	5.27	.65	7.41
34	.37	4.26	.47	5.37	.67	7.58
35	.38	4.33	.49	5.48	.68	7.76
36	.38	4.41	.49	5.60	.70	7.95
37	.39	4.48	.50	5.70	.72	8.14
38	.40	4.57	.52	5.84	.74	8.36
39	.41	4.66	.53	5.97	.76	8.58
40	.42	4.75	.55	6.11	.78	8.82
41	.42	4.86	.56	6.27	.80	9.07
42	.43	4.96	.58	6.42	.82	9.34
43	.44	5.08	.58	6.60	.85	9.62
44	.45	5.20	.59	6.78	.87	9.93
45	.47	5.33	.62	6.98	.90	10.25
46	.48	5.47	.64	7.19	.93	10.60
47	.49	5.61	.65	7.40	.97	10.96
48	.51	5.77	.68	7.64	1.00	11.36
49	.52	5.94	.70	7.89	1.04	11.77
50	.54	6.11	.73	8.20	1.08	12.20
51	.55	6.30	.74	8.43	1.12	12.69
52	.57	6.51	.77	8.75	1.17	13.20
53	.59	6.72	.80	9.06	1.21	13.74
54	.61	6.95	.83	9.41	1.26	14.31
55	.63	7.20	.86	9.78	1.32	14.93
56	.66	7.48	.91	10.17	1.38	15.59
57	.68	7.74	.94	10.59	1.44	16.29
58	.71	8.04	.98	11.04	1.51	17.04
59	.74	8.36	1.03	11.52	1.58	17.84
60	.77	8.71	1.07	12.05	1.65	18.70

TABLE OF RATES CLASS N 1

Age	\$500		\$750		\$1,000	
	Monthly	Annual	Monthly	Annual	Monthly	Annual
16	\$0.80	\$9.10	\$1.12	\$12.63	\$1.43	\$16.15
17	.81	9.23	1.13	12.83	1.45	16.42
18	.83	9.38	1.16	13.05	1.48	16.72
19	.84	9.54	1.18	13.29	1.51	17.08
20	.86	9.71	1.21	13.55	1.54	17.47
21	.87	9.88	1.22	13.80	1.57	17.71
22	.89	10.06	1.25	14.07	1.60	18.07
23	.90	10.25	1.27	14.36	1.63	18.45
24	.92	10.45	1.30	14.66	1.67	18.85
25	.94	10.65	1.33	14.96	1.70	19.26
26	.96	10.87	1.36	15.29	1.74	19.70
27	.98	11.11	1.39	15.65	1.78	20.17
28	1.00	11.35	1.42	16.01	1.83	20.65
29	1.02	11.60	1.45	16.38	1.87	21.16
30	1.05	11.88	1.49	16.80	1.92	21.71
31	1.07	12.16	1.52	17.22	1.97	22.27
32	1.10	12.46	1.57	17.67	2.02	22.88
33	1.13	12.78	1.61	18.15	2.08	23.52
34	1.16	13.11	1.66	18.65	2.14	24.18
35	1.19	13.47	1.70	19.19	2.20	24.90
36	1.22	13.85	1.75	19.76	2.27	25.65
37	1.26	14.24	1.81	20.34	2.34	26.44
38	1.30	14.67	1.87	20.99	2.42	27.29
39	1.34	15.12	1.93	21.66	2.50	28.19
40	1.38	15.59	1.99	22.37	2.58	29.13
41	1.42	16.10	2.05	23.13	2.67	30.15
42	1.47	16.63	2.12	23.93	2.76	31.21
43	1.52	17.20	2.20	24.78	2.87	32.36
44	1.57	17.81	2.27	25.70	2.97	33.57
45	1.63	18.46	2.36	26.67	3.09	34.87
46	1.69	19.15	2.45	27.71	3.21	36.25
47	1.76	19.88	2.56	28.80	3.34	37.72
48	1.83	20.67	2.66	29.99	3.48	39.29
49	1.90	21.50	2.77	31.23	3.63	40.96
50	1.98	22.39	2.89	32.55	3.79	42.73
51	2.06	23.34	3.01	33.99	3.95	44.63
52	2.16	24.35	3.16	35.51	4.14	46.66
53	2.26	25.43	3.29	37.13	4.33	48.82
54	2.36	26.58	3.44	38.85	4.53	51.12
55	2.46	27.82	3.61	40.71	4.75	53.59
56	2.58	29.13	3.79	42.68	4.98	56.21
57	2.70	30.53	3.97	44.78	5.23	59.02
58	2.84	32.04	4.18	47.04	5.50	62.08
59	2.98	33.64	4.39	49.44	5.78	65.24
60	3.13	35.36	4.61	52.02	6.09	68.68

TABLE OF RATES CLASS N 1

Age	\$1,500		\$2,000		\$2,500	
	Monthly	Annual	Monthly	Annual	Monthly	Annual
16	\$2.06	\$23.21	\$2.69	\$30.26	\$3.32	\$37.32
17	2.09	23.61	2.73	30.80	3.37	37.99
18	2.14	24.06	2.79	31.40	3.45	38.74
19	2.18	24.53	2.85	32.02	3.52	39.52
20	2.23	25.04	2.91	32.70	3.60	40.37
21	2.27	25.55	2.97	33.38	3.67	41.22
22	2.32	26.09	3.03	34.10	3.75	42.12
23	2.36	26.66	3.09	34.86	3.82	43.07
24	2.42	27.26	3.17	35.66	3.92	44.07
25	2.47	27.87	3.23	36.48	4.00	45.09
26	2.53	28.53	3.31	37.36	4.10	46.19
27	2.59	29.24	3.39	38.30	4.20	47.37
28	2.66	29.96	3.49	39.26	4.32	48.57
29	2.72	30.72	3.57	40.28	4.42	49.84
30	2.80	31.55	3.67	41.38	4.55	51.22
31	2.87	32.39	3.77	42.50	4.67	52.62
32	2.95	33.30	3.87	43.72	4.80	54.14
33	3.04	34.26	3.99	45.00	4.95	55.74
34	3.13	35.25	4.11	46.32	5.10	57.39
35	3.22	36.33	4.23	47.76	5.25	59.19
36	3.32	37.46	4.37	49.26	5.42	61.07
37	3.43	38.64	4.51	50.84	5.60	63.04
38	3.55	39.92	4.67	52.54	5.80	65.17
39	3.67	41.27	4.83	54.34	6.00	67.42
40	3.79	42.68	4.99	56.22	6.20	69.77
41	3.92	44.21	5.17	58.26	6.42	72.32
42	4.06	45.80	5.35	60.38	6.65	74.97
43	4.22	47.52	5.57	62.68	6.92	77.84
44	4.37	49.34	5.77	65.10	7.17	80.87
45	4.55	51.29	6.01	67.70	7.47	84.12
46	4.73	53.38	6.25	70.48	7.77	87.57
47	4.93	55.56	6.51	73.40	8.10	91.24
48	5.14	57.92	6.79	76.54	8.45	95.17
49	5.36	60.41	7.09	79.86	8.82	99.32
50	5.60	63.08	7.51	83.42	9.32	103.77
51	5.84	65.93	7.73	87.22	9.62	108.52
52	6.13	68.97	8.11	91.28	10.10	113.59
53	6.41	72.21	8.49	95.60	10.57	118.99
54	6.71	75.68	8.89	100.20	11.07	124.74
55	7.04	79.37	9.33	105.14	11.62	130.92
56	7.39	83.30	9.79	110.38	12.20	137.47
57	7.76	87.51	10.29	116.00	12.82	144.49
58	8.17	92.03	11.16	122.02	13.83	152.02
59	8.59	96.84	11.39	128.44	14.20	160.04
60	9.05	102.00	12.01	135.32	14.97	168.64

Reserves.

Under Class N 1 Certificate the following equities or non-forfeiture values are available: Cash surrender or loan value and the paid-up insurance, but not before the premiums had been paid for full 3 years. For Table of Values see Certificate Provisions.

Class N 2 Twenty Payment Life.

